

ПРОМІНЬ

Василий
59

Ч. 5

1960

ТРАВЕНЬ

MAY

ПРОМІНЬ

Рік 1

ТРАВЕНЬ 1960

Ч. 5 Vol. 1

Виходить раз у місяць
Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія
Редактор Наталка Когуська

Річна передплата в Канаді \$3.00
Поза Канадою 3.50
Поодинокі числа35

Передплату вислати на адресу:
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
203 Union Bldg.
Edmonton, Alta.
Адреса редакції:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B.
Winnipeg 4, Man.

PROMIN

MAY 1960

No. 5

Monthly Publication
Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
203 Union Bldg.,
Edmonton, Alta.

Edited by Editorial Committee
Natalka Khuska, Editor

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B.
Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada \$3.00
Subscription in other countries 3.50
Single copy35

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

З М І С Т

Ол. Лук'яненко — Рідна мати моя	1	Лариса Мурович — Любов	17
Лариса Мурович — Поклін	2	Меланія Нижанківська — Чи вміємо старі- тися?	18
Ольга Лукомська — Слово присвячене Дне- ві Матері	3	УКСРВ — Світовий рік біженця	19
Лариса Мурович — Незабудька	4	Княжий дар на Фонд Фундації	21
Лариса Мурович — Невтомність	4	В річницю смерті	21
Марія Мандзюк — First Lady of the Land ...	5	Марія Гавриш — Будівничі Фонду Фундації	22
Канадійська Сцена — Чи знаєте про шпи- таль без стін?	6	В. Хронович — Скажи мені мамо	23
Лариса Мурович — При огнищу	6	"Д" — Дівчинка і русалка	23
Н. Когуська — Професія-мистецтво	7	Мати Божа і пастушок	23
Головний з'їзд Союзу Українок Канади ...	9	Яр. М. — Фіалка	24
Катерина Міськів — Канадійська Національ- на Жіноча Рада	10	Я. Вільшенко — У травні	24
Olenka Negrych — Thoughts for Mother's Day	11	П. Сліпчук — Колач і його місце в традиціях релігійних, побутових і родинних	25
O. Woysenko Entertains Members of CWPC ...	13	Новий відділ в Монреалі	27
Стефанія Пауш — Анничка	13	Свято роковин Лесі Українки	27
Наталія Базюк — Членський чай в Едмонтоні	16	Розмова з читачами	28
Д-р В. Я. — Цукровий діабет	17	Річні звіти відділів	29
		Гая Максимюк — Буковинський взір	33

Обкладинка роботи Вадима Доброліжа.

ПРОМІНЬ

РІК I.

ТРАВЕНЬ 1960

Ч. 5

РІДНА МАТИ МОЯ...

Завжди, коли я слухаю цю пісню, мені пригадуються давні роки дитинства: і колисковий шелест старого осокара за вікном нашого дому, і перші в житті новенькі черевики, і нерозгадані таємниці букваря. Все це — напівсвідоме, збережене найдальшими клітинками мозку, наче сповите туманом. Тільки одне-єдине виразно закарбувала в пам'яті якась чарівна сила — руки, шорсткі і ніжні руки твої, мамо!

Рідна мати моя, ти ночей недоспала. . .

Людина, — хай буде вона колись навіть велетнем з пудовими кулаками, — приходить у світ маленькою, безпорадною. І перший приту-

лок, перший надійний захист дають їй материнські руки. Хіба згадаю я, скільки разів їхній ласкавий дотик втихомирював біль, спиняв гіркі сльози, скільки ночей не спочивали ті руки, обороняючи мене від хвороб! Це могла б пам'ятати лише ти, мамо, — але ти не вела ліку своїм турботам, своїм звичним маленьким подвигам. Тобі просто дуже хотілося, щоб син виріс здоровий, щоб зібрати йому сили на майбутню дорогу, по якій їти треба твердо, не оступаючись.

. . . Ти водила мене у поля край села. . .

Незвідані, такі привабливі і заодно лячні простори світу починалися вже на околиці. У

промінні сонця стелився аж ген до небокраю лан, — і здавалося неймовірним, що все те безмежжя складається з тонконогих колосків. Несподівано вилітав з вівища перепел, — і під льяною сорочкою теж наче біла крильми сполохана пташка. Уявляю, як міцно тримався я за твою руку, роздивляючись довкола очима, повними самого здивування. Але поступово в них з'являлося й інше: уважність, розуміння. Це ти, вчила мене бачити! Колосок рудий, їжакуватий, та з нього — хліб. Волошка красива, лагідна, а вона — бур'ян. "Отак і в житті буває, синку!"

... І в дорогу далеку ти мене
на зорі проводжала. . .

Певно, всім матерям на роду написано продовжати. Тільки підростуть діти, тільки б милуватися ними, — а вони залишають батьківське гніздо. Того завод кличе, другий на нові, необжиті землі їде, третьому сказали тямуці люди, що з таким голосом треба десь там на співака вчитися. Розлітаються голуб'ята. А ти стоїш над шляхом, притискуючи до грудей кінчики старенької хустки, і вітер сушить тобі лице. Вони ще прийдуть, вони обнімуть тебе, мамо! Та хтозна, чи буде це скоро, хто скаже, які випробування чекають на них попереду. І ти вже не зможеш, як у дитинстві, прикрити їх своїми руками, втішити, оборонити від знегод.

... І рушник вишиваний на щастя,
на долю дала.

Є подарунки коштовніші, але дорожчого — нема. Довгими зимовими вечорами вишивала той рушник мати, по ниточці складався узор, який милує око свіжістю й чистотою барв. Дивлячись на нього, я думаю про те, що праця народжує найкрасивіше в речах і людях, що найщасливіша доля створюється трудом. Ну, звичайно ж, саме це хотіла сказати мені ти, мамо, — не високими словами, а серцем, вплетеним у веселковий візерунок. "Не забувай праці, сину, і люди тебе не забудуть!"

... Завжди, коли звучить ця пісня, — під лунким склепінням театрального залу, в полі чи на товариській вечірці, — мабуть, кожен, хто не запліснявів душою, незримо вклоняється матері. Свій, рідний, котра життя дала і жити навчила. Та водночас почуття кожного досягають і велику спільну шану до всіх матерів, об'єднаних у нашій свідомості в один благородний образ.

Ол. Лук'яненко

Лариса Мурович

Поклін

В єднанні духа — як одна родина
Любовню злучені в ланцюг терпінь,
У рідний Край — з далекої чужини
Віддаймо нашим страдницям поклін!

Тим іменам мільйонів — у заграві
Доби, що прагне їх крові і сил,
Тим незаписаним ще в книзі слави,
Хоч їх життя — це ряд живих могил.

Селянкам-матерям, що до діт-дому
Малят забрали їм в злобі кати,
Щоб як ударниці в поході ланковому
Їх у ярмо колгоспне запрягти.

І робітницям в шахтах і заводах,
Що в голоді дають кривавий піт,
Усім, що в ранах нашого народу
Тривожним покликом гукують в світ.

Всім трудівницям умовим в змаганні,
Що на терези вірної ваги
Кладуть у жертві сили всі останні,
Як лут духових явні вороги.

І сестрам всім, що в тюрмах, на засланнях
Під свист бичів корчують дальний схід,
Усім, що в лісі, у рядах повстання,
Що їм не шкода сил і юнних літ.

Йи Тобі, кохана Ненько-Україно,
І прапору, що кличе завжди в бій —
На всіх широких просторах чужини
В громаді ми поклін даємо свій.

Бо вірні ми Тобі свята й розп'ята
Йи народу, що безсмертний, як і Ти,
А в нашій тузі, праці і в завзятті
Веде нас Ваше світло до мети!

СЛОВО ПРИСВЯЧЕНЕ ДНЕВІ МАТЕРІ

“У нашім раї на змелі,
Нічого кращого немає,
Як тая мати молода
З своїм дитяточком малим”.

Ось такими прекрасними словами Т. Шевченко змальовує матір і в цей спосіб віддав їй найбільшу честь і пошану.

Тарас Шевченко бачив ясно незавидну долю української жінки й у своїх творах висловився з найбільшою ніжністю про неї.

Жінка — мати це підстава родини і суспільства. Яка мати такі діти, така родина, а яка родина така громада й держава.

Відповідальність за виховання дітей несе безумовно мати — каже Шевченко — в яких обставинах вона б не була.

Мати — це різьбар і сторож дитячої душі!

Багато часу пройшло від тоді, коли наш великий поет писав ці рядки й не писав він їх надаремне. Українська мати де б вона не була, глибоко зрозуміла важність своєї почесної і відповідальної ролі супроти родини й України, та докладає усіх сил, щоб обов'язок цей виконати якнайкраще.

Український народ, на протязі свого існування, переживав різні часи; було добре, але було й дуже зле жити на Україні — мати це досконало відчувала.

Так ще недавні ті часи, коли українська жінка була кріпачкою, не мала права розпоряджатися ні собою, ні своєю родиною. Однак, по-тайки від зловіщого ока пана-поміщика, “Своїх діток доглядала, звичаю навчала”.

Життя теперішньої матері на Україні нічим не різниться від колишнього життя кріпачки. Дитя, її найбільший скарб, виховують інші без материнської любови та пестощів, яких дитина так дуже потребує.

Култ матері знищено, осталися тільки робочі руки, які виконують найрізномірнішу роботу у всіх ділянках науки і господарства. Ці руки накидають вугілля, залізо, прокидають дороги, копають канали, керують різнородними машинами, мурують, тешуть, точуть, тчуть, лічать, керують паровозами, і так виконують неймовірно важкі роботи кругом і усюди.

Українська мати терпить не тільки задля своєї власної родини, вона несе тягар усього суспільства. Вона то, українська мати, вирости-

ла й виховала наших князів, гетьманів, видатних полководців, відданих синів українського народу, які всю свою життєву працю принесли на вівтар України, і цим самим вписала своє ім'я золотими літерами в історію українського народу.

Через свою віддану працю українська мати заслужила собі гідно на цю пошану, яку їй сьогодні віддають.

Ось тут наведу один гарний примір, як син шанував свою маму й віддавав їй все найбільшу пошану.

Всім українцям, а головню буковинцям, добре є відома постать українського Владики Євгена Гакмана (який жив в роках 1835-1873). Ставши єпископом, ніколи не цурався свого українського роду, а рідну матір у простій селянській одежі садовив все на почесне місце, разом з найбільшими достойниками.

Одного разу було велике прийняття, на яке була запрошена й старенька єпископова мати. Паням, які брали участь в цьому прийнятті, якось ніяково було садовити її за стіл у простій селянській одежі, задумали отже перебрати її в панську одежу і посадили за столом коло Владики, думаючи, що тим зробили Владиці велику прислугу. Але Владика все оглядався і оглядався і робив враження, що когось ще дожидає, а врешті пояснив, що мусить ще зачекати поки не прийде його мати. Хтось з присутніх вказав Владиці, що вона вже є і сидить біля нього, а Владика сказав, “Моя мама в селянській одежі і я її тут не бачу”.

Тільки тоді, коли постать у селянській одежі засіла поруч Владики, розпочато урочистість.

Хіба можна мати кращий примір великої любови й пошани сина до матері? Всі ми відчуваємо яка щаслива була ця мати.

Любов'ю й пошаною платив син матері за те, що вихована його на добру людину.

Примір зразкової матері показала нам римлянка, на ім'я Корнелія, жінка славного римського полководця Сципіона Старшого. Виховала вона примірно двох синів, які виступали проти суспільної несправедливості, обороняючи рабів-невільників від панів вищої класи, які дуже знущалися над ними.

У кривавих заворушеннях, які з цієї причини виникли, згинули героїчно оба сини Корнелії.

На їх честь поставлено пам'ятник, як великим героям, а також поставлено пам'ятник і матері їхній, на якому виднів напис: "Корнелія — Мати Граків".

Корнелія — це взір примірної матері не тільки для римлян, а й для усього світу, бо виховала своїх синів на добрих і чесних горожан своєї країни, вони хотіли, щоб не тільки їм було добре, але щоб кожний міг жити свободним життям.

Римляни між собою розказують ось такий епізод з життя Корнелії: Одного разу прийшла до Корнелії її подруга — дуже велика багачка. Уся її постать мерехтіла від золота, срібла та дорогого каміння, які прикрашали її голову, вуха, шию, руки, пальці, а навіть і пальці ніг були прикрашені перстнями з дорогими самоцвітами.

Подруга, побачивши Корнелію, в скромному вбрані, почала їй дорікати.

"Чому не вдягнеш своїх прикрас, ти ж дочка полководця, а виглядаєш як простачка. Хіба ж у тебе немає дорожочностей?"

Корнелія усміхнулася і відповіла:

"Чому ні, маю, але моїх дорожочностей я не можу вдягати, бо вони живі... вони ходять, бігають, скачуть, сміються. . . ."

"Ти певно щось жартуєш", сказала недовірко подруга, — ану, покажи мені їх!"

Корнелія встала, відхилила занавіси до другої кімнати і кликнула на своїх синів. В кімнату увійшли два гарні юнаки й пригорнулися до своєї матері.

"Ось мої дорожочности! сказала радісно Корнелія. Чи може бути щось дорожче за ті живі скарби?"

Засоромилася гостя, а в душі своїй дала велике признання Корнелії, і від того часу ніколи більше не хвалилася своїми дорожочностями.

Ці два яскраві правдиві приміри любови сина до мами і матері до синів хай будуть взором Тобі, дорога українська Мамо, що знаходишся по усьому світі!

По Твоїй праці, Мамо, буде Тобі дано — від Бога, людей, дітей та усього українського народу.

Ольга Лукомська

(Доповідь виголошена, з нагоди свята Дня Матері, 10-го травня, 1959, по через радіо-станцію СГФА, Едмонтон, Алберта).

Лариса Мурович

Незабудька

День перший ласкаво і ніжно поглянув
На Твою самотню могилу —
І на ній, як на тій незагоєній рані
Калина у смутку схилилась.

Чому не ростеш ти і вітя не взносиш?
Тебе ж я садила в надії.
Вона далі хилиться й наче все просить:
Повстанця не варта я мрії.

На другий день рано, троянду розкішну
Наново я в вірі садила —
Вона ж, як дівчина в жалобі невтишна
Зо мною у, купі журилась.

Чому не завітнеш всіма пелюстками,
Ти квітів достойна княгинє?
Він більший, як князь поміж всіми князями
При ньому, я тільки — рабиня!

На третій день знову садила я дуба,
Та-й в дуба потріскали кості, —
Він вмер, як герой, за безсмертність тризуба,
Чи вартий свого я росту?

В одчаю четвертого дня ще в останнє
Я там незабудьку підлила —
Вона ж, як єдине й сердечне прохання
Самотню могилу вкрасила!

Лариса Мурович

НЕВТОМНІСТЬ

Хто в льоті нестримнім шляху не поборе,
Як сні непокірні верзуться підряд!
Завтра впливається — в бурхливе вчора,
Сьогодні росте, як насаджений сад.

Безмір простору зриваю мов квіти,
Жнива вплітаю в вінок своїх мрій —
Темряви очі почали горіти,
Пуща — віск ярий в долоні моїй.

А на останку закінчених труд-днів
Знову назустріч уперта стріла —
Свято грядуче це свято буднів,
Поту могого ще прагне рілля!

First Lady of the Land

Олив Діфенбейкер захопила романтичну уяву канадійського загалу відколи її муж, Джан Діфенбейкер був вибраний провідником Консервативної партії 1956 року. Його політичні успіхи ще більше звернули на неї увагу. Яка є та "first lady of the land" — дружина прем'єра Канади? Чи вона причинилася до успіхів свого чоловіка? На такі й інші питання преса Канади заговорила.

Її попередниця, пані Сен Лоран жила в тіні свого великого чоловіка і рідко коли з'являлася разом з ним на публичній арені. Попередники: Сен Лоран, Кінг і Бенет були не жонаті і функції господинь на державних прийняттях сповняли пані з дому генерал губернатора. Загал був цікавий чи ця жінка буде відігравати належну роль в домі прем'єра на 24 Sussex St. в столиці Канади — Оттаві.

Біографія пані Діфенбейкер читається наче гарна повість. Роджена в домі баптистського проповідника в Роланд, Манітоба — там і одержала публичну школу. Батька перенесли до Принс Алберт, Саск., і там кінчала середню школу, а перші роки на університеті відбула в Саскатуні.

Як студентка на Саскачеванському університеті, зацікавилася з молодим студентом прав — Джаном Діфенбейкером. Батька перенесли до Онтеріо і Олив вже кінчала свій курс філософії і одержала ступінь В. А. з McMaster університету. З відїздом на схід їх дороги розійшлися.

В 1933 році Олив вийшла заміж за адвоката в Торонті, та її чоловік по трьох роках помер, полишивши молоду вдову з дволітньою донечкою без матеріального забезпечення. Вона вернулася учителювати і з того заробітку виховувала свою дочку.

Аж 1953 р., коли той самий Джан Діфенбейкер повдовів і вже був виробив собі ім'я на полі політичній, вони обоє відновили знайомство, а рік пізніше одружилися.

Яку роль відіграла ця жінка в політичних успіхах свого чоловіка то історія колись розкаже. В 1957 році, коли Діфенбейкер, вже як провідник Консервативної партії кинувся в вир виборчої боротьби, Олив була йому невідступною товаришкою. Вона проїхала з ним 26,000 миль і була присутна і слухала його всіх 103 промов

Олив Діфенбейкер

окрім шістьох. Де був він, там і вона — разом входять на залу, разом на естраді, разом виходять. Олив ділила з ним його політичні тріумфи, та невгоди подорожі, та не доспані ночі. Одно що ніде не виголошувала промов. Те саме і повторювала в кампанії 1958 року.

Нині як перша лейді, вона вміло відіграє свою роль. Так само свobodно чується в присутности Королевої, чи то в присутности чужоземних дипломатів, чи то з жінками звичайних послів або гостей з різних частин великої Канади. На її обличчі все усмішка, а в очах сяє радість, і для кожного має ласкаве слово. Дост. Джан Діфенбейкер гордий з неї — це можна бачити з його поведінки, з його погляду. Своєю виrozumілістю та симпатією вона багато причинилася до політичного успіху свого чоловіка.

Марія Мандзюк

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ШПИТАЛЬ БЕЗ СТІН?

Медсестру Вікторіанського Ордену, в темносиній уніформі і з чорною торбою через плече, можна зустріти в багатьох містах і містечках на просторі Канади. Вікторіанський Орден Медсестер має в Канаді 120 відділів, які забезпечують кваліфіковану медсестерську опіку вдома для поверх третини канадійського населення. Він намагається заспокоїти спеціальні потреби багатьох пацієнтів, які не потребують (чи не є в силі оплатити) медсестри, яка опікувалася б ними вдома увесь час, а також тих, які з різних причин не можуть чи не потребують іти до шпиталю. Таким чином Вікторіанський Орден удержує певного роду "шпиталь без стін". Потреби цього шпиталю обмежуються до медсестер.

З уваги на те, що кожна з 500 медсестер Ордену є дипломованою реєстрованою медсестрою, вона приносить до відвідуваних домів найвищі професійні кваліфікації і знання. Її тепла приязнь створює почуття комфорту і впевненості. За вказівками лікаря Медсестра Вікторіанського Ордену забезпечить опіку матері під час вагітності, асистуватиме лікареві в часі породу, якщо дитина родитиметься вдома, і піклуватиметься матір'ю і немовляtkом безпосередньо після народження, постійно даючи матері інструкції і поради. Вона може також доглядати хворих на різні недуги, не виключаючи поліо, цукриці, серцевих недуг, рака і т. д. Одночасно вона вчить інших членів родини, як опікуватися пацієнтом в часі поміж її відвідинами. Великий відсоток її пацієнтів це старші люди, які потребують медсестерської опіки. З першої своєї візити медсестра працює в тому напрямі, щоб привести пацієнта до стану максимального выздоровлення. В деяких випадках це означатиме лише спроможність пацієнта сидіти в кріслі і їсти без сторонньої допомоги, а в інших це буде цілковитий поворот до здоров'я і нормальних щоденних зайнять.

Двері цього "шпиталю без стін" ніколи не замикаються. Його послугами можна користуватися на протязі 24-ох годин, 365 днів у рік, хоча вночі, в неділі і в державні свята вони є обмежені лише до конечних потреб. Цими послугами можуть користуватися всі: молоді й старі, багаті й бідні, члени різних рас і віроісповідань. Пацієнти, які є спроможні заплатити за цю медсестерську опіку, покривають основний кошт кожної візити. Цікаво відмітити, що на просторі

метропольного Торонта 35% всіх запотребованих на цю медсестерську опіку походили від осіб з класи середнього і вищого річного прибутку. Однак жадному пацієнтові не відмовляється опіки тому, що він є неспроможний заплатити. Дещо більше ніж половину своїх витрат до пацієнтів медсестри відбувають безплатно. А часто, коли цього вимагають обставини, наладнується знижку оплати.

Вікторіанський Орден Медсестер одержує допомогу для ведення своєї діяльності від муніципалів, федерального і провінційних урядів, однак решту видатків на ведення локального відділу покривають такі добровільні збіркові акції, як Об'єднаний Громадський Фонд. Щедрі пожертви поодиноких громадян, підприємств, клубів і організацій у часі тих збіркових акцій, мабуть, найкраще показують новоканадійцям, що означає демократична співпраця. Кожний громадянин, який приймає на себе частину відповідальності за успіх кампанії для зібрання Громадського Фонду, одночасно усвідомлює собі те, що й він в потребі може покористуватися послугами кожного з тих добровольчих агентів. Так як і Вікторіанський Орден Медсестер; — вони завжди готові віддати свої послуги кожному, хто до них звернеться.

Канадійська Сцена

При огнищу

В оселі нашій дні і ночі
Горить огнище безупину,
І завжди знайдуться охочі,
Щоб докидати свою данину.

Щоби не гасло лиш багаття,
А дим різкий врзався в вічі —
Бо імя гостре всіх завзятих,
Як в темряві яскраві свічі.

У мольбах їх і у благаннях
Дзвенить імя одне-єдине,
Й крізь прзму мороку — світання
Безсонних застает в долині.

І жмут лучів у перехрестю
Кладе на плечі руки вії —
На тих усіх що там із честю
На службі віри і надії.

Що, у любові при огнищу
На Схід і Захід, Південь-Північ,
Пламенний стовп все ширше й вище
Підносять звільненню князівни!

Лариса Мурович

Наші молоді таланти

ПРОФЕСІЯ-МИСТЕЦТВО

Галя Гендерсон — радіо-коментатор на радіо-станції СКДМ в Давфіні і диригент хору при Українськiм Народнiм Домi в Давфiнi.

Ми стрiнулись спецiально для iнтерв'ю.

Галя Гендерсон (Лазарук) мало що змінилась від того часу, коли ми вперше познайомились. Це було в околицях Манітоби, в скромній місцевості Венлав в домі панночок Наталки і Лесі Стратійчуків, які тоді там учителювали.

Мене тоді вразила чистота української мови Галі Лазарук, хоч вона уродженка Канади і виконувала державну службу — учила у вищій школі.

Від першої зустрічі проминуло чимало часу, чимало води уплило з Ред Риверу до Лейк Вінніпегу, але як багато досягнула Галя за ті часи ранньої молодості. Її небуденна душа не могла вдовольнятися лише посадою учительки державної школи на околицях. Як глибока натура, вона тягнулась до мистецтва, особливо манив її світ музики і співу. Треба було ширшого простору і кращих умовин середовища. І вона досягла їх самостійними силами та витривалою працею над собою.

Народилась Галя в Росборн, Манітобі в свідомій українській родині п-ва Єпифанії і Василя Лазаруків. Батько Галі займав тоді позицію учителя в державній школі і є одним з піонерів культурної праці серед українців в Канаді.

До школи ходила Галя в Давфіні, а закінчивши "гай скул", вступила до Юнайтед Каледж у Вінніпегу, опісля також в Нормал закінчила учительський курс та виїхала на околиці в Манітобі сповняти обов'язок учительки. Учителювала в таких місцевостях: Пайн Ривер, Арден Гай Скул. Вчити почала дуже молодою, маючи лише 19 років, а що вчила у вищій школі, то часто трудно було розрізнити учительку від студентки. Учителювала також у школі й у Гренд В'ю.

По кількох роках учителювання вступила Галя до Суксес Безнес Каледж у Вінніпегу. Тодішня учительська платня не давала великих можливостей і засобів, щоб через них досягнути бажану ціль. А Галя шукала нових шляхів, які дали б їй можливість вчитись музики. І так покінчивши курс в Суксес Бизнес Каледж, одержала там же позицію інструкторки де й працювала один рік.

Галя Гендерсон

Вернувшись до Давфину, де вже жили її родичі п-во Лазаруки, одержала там позицію директора Комерційного Департаменту Технічного відділу в Давфин Каледж. На цій позиції вистояла Галя три роки.

Ці саме три роки і праця дали їй нагоду на музичні студії і взагалі на глибший розвій своєї духовості. Галя побирає лекції співу в панні С. Долгрін. Теорію музики побирає з Торнтонської Консерваторії.

Був би не повним оцей наш коротенький нарис, коли б ми не згадали, що Галя працювала багато для СУМК в провінції Манітобі. Вона виготовляла концертні програми для СУМК-івських з'їздів, брала участь в концертах, а в однім українськiм контесті красномовства здобула срібну чашу.

Сьогодні Галя є радіо-коментатором програми на радіо-станції СКДМ в Давфіні, Ман., яка називається "То є жіночий світ". І коли б хто думав, що це є професія без мистецтва, той би дуже помилився. Галя вкладає свою душу в ці програми, вона їх компонує, організує, підбирає різні матеріали, багато читає і взагалі

працює над ними віддано. В одній із своїх програм вона навіть подала інформації, як вона виготовляє програми для радіо, якої частину подаємо для кращої ілюстрації:

"Women have often asked me how and where I get information I use on my radio programmes, and on this special Radio Week Show it might be a good idea to let you in on the behind-the-scenes preparation for a radio programme.

All bulletins from research workers and merchandisers, all teletype releases and magazine and newspaper clippings written especially to capture women's hearts and interest go into special folders in my filing cabinet, so that at a moment's notice a programme on any topic of interest to homemakers can be prepared. Taking a glance at these folders you will notice such titles as Bazaars, Babies, Cars, Breads, Beauty, Canning, Cheese, Childhood Illnesses, Freezing Foods, Furs, Helpful Hints, Jewelry, Removing Stains, Party Secrets, Sewing Tips, Laundering, Teenagers, Valentine's Day... and so on down the list. There is even one folder headed File of Useless Information."

Одержавши ч. 3. "Промінь", де була поміщена стаття про куховарську книжку "Традиціоналіст Юкреїніян Кукері" та її авторку С. Стечишин, Галя присвятила цій праці цілу програму.

Та праця радіо-коментатора це одна частина її здібностей, Галя є диригенткою світського хору при Українськiм Народнiм Домi в Давфiнi. Всiкi народнi свiятa, як роковини Шевченка, Лесi Українки та льокальнi iмпрези вiдбуваютьсiя концертами з виступами її хору. Як диригент, чимало часу вiддає вона на проби хору. Її хор складається з 25 осiб, крiм того хору Галя Гендерсон зорганiзувала український хор, який складається з 14 осiб, який творять 7 пар подружжя давфiнських мешканцiв.

Як один так i другий хор є гордiстю давфiнських громадян. Цi хори, один або другий, — бо хористи 7 пар належать i до бiльшого хору — виступає в загальних канадiйських iмпрезах мiста Давфiну, як ось наприклад в Ротерi Керол Фестивал, Да Керол оф де Белс, виступав у радiо-програмi СКДМ в Давфiнi.

Цiєї весни український хор з Давфiну виступав у мiшанiй програмi, яка складалася з 25 точок в таких мiсцевостях — Давфiн, Гiлберт Плейнс, Росборн i Пайн Ривер. Українське су-

спiльство тепло вiтає молодих артистiв, спiвакiв хору та їх диригента в кожнiй мiсцевостi.

Належить Галя Гендерсон i до "Литл Тiатр", що знаходиться в Давфiнi i час вiд часу виконує невеличкi ролi зi спiвом. Як серед українського суспiльства так i взагалi серед мешканцiв Давфiну, вона тiшиться широкою популярностiю.

Галя замужня. Її чоловік Дж. Гендерсон є директором радiо-станцiї СКДМ в Давфiнi. По-за вiрцевим родинним життям у них обидвоiх є багато спiльного. Він є великий приятель українцiв, самий любитьсiя українською лiснею i народними вишивками, любить також класичну музику. Обидвоє вони виховують двох синiв — старшому чотири i пiв року, а молодшому 6 мiсяцiв.

Родичi Галi Гендерсон, п-во Лазаруки живуть в Давфiнi i є власниками ресторалу. Багато свого часу вiдлюють вони громадським справам. Пан Лазарук є членом Мiської Ради в Давфiнi, є членом Шкiльної Ради давфiнського дистрикту. В українських органiзацiях пан Лазарук бере активну участь в церковнiй громадi, в вiддiлi ТУС в Давфiнi, вiддiлi КУК, управляє церковним хором. Панi Лазарук належить до вiддiлу Союзу Українок Канади iм. Лесi Українки. Двi iншi доньки п-ва Лазарукiв — Євгенiя працює як стюартеса в летничiй компанiї ТСА, а друга Аделя талановита малярка живе в Голiвудi. Обидвi замужнi.

Персоналiсть Галi Гендерсон мила i приваблива. Довгi роки працi над собою дають їй моральне вдоволення, бо вона свiдома того, що своїм знанням вона дiлиться з iншими, а зокрема може послужити ним українськiй справi. Але ані про труднощi, якими приходилось переходити в життiю, ані про свої досягнення вона не говорить. До своєї особи чи своїх заслуг вона надто скромна, в розмовi спокiйна i зрiвноважена.

На мою замiтку, що диригентовi властиво сердитись на своїх спiвакiв, вона нiжно усмiхнувшись сказала, що її спiваки розумiють її без слiв.

Наше iнтерв'ю було радше милою гутiркою, а в мої душі вкладалось тихе вдоволення, бо ж ось вона, ця молодь наша, що несе перед свiтом обличчя жiнки української нацiї.

Н. Когуська

ГОЛОВНИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Управа провінційальної ексекютиви Союзу Українок Канади на Східну Канаду з осідком в Гемільтоні, Онт. Перший ряд зліва направо — пані Логин — рек. секретарка, пані Смильська — заст. голови, пані Пилипюк — голова, пані Новак — заст. голови, пані Ситник — кор. секретарка. Другий ряд: пані Іванець, пані Баюс — члени контрольної комісії, пані Пилипак — касієрка, добр. Федак — рефер. освітньої праці.

Стоїмо на передодні нашого головного з'їзду, який відбудеться в днях 8, 9 і 10 липня в Торонті, Онт. Всяку технічну підготовчу працю до з'їзду в Торонті робить провінційальна ексекютива, якої світлинку поміщуємо повище. Підготовку самого з'їзду, його програми і напрямні готує центральна управа Союзу Українок Канади в Едмонтоні.

Якими буде наш з'їзд? Яким змістом ми виповнимо його програму, на які рейки скеруємо життя і діяльність нашої організації на слідуючих два роки? Які проблеми маємо ми перед собою? Чи може не маємо ніяких? Ні, маємо! Маємо дуже багато і маємо важливі проблеми, над якими нам треба зупинитися, спільно їх обговорити і спільно вирішити. Від цього річного з'їзду буде залежати успіх нашої праці на слідуючу каденцію двох років, бо лише на з'їзді ми маємо можливість уложити плян нашої праці. Важним дати звіт на з'їзді про діяльність організації, а ще важніше поглянути в її майбутнє, в її завтрішний день. Змінюються події у світі,

змінюються часи і ми мусимо йти швидким кроком разом з життям, відчувати його, розуміти його і бути чуйними на всякі прояви. Ми мусимо стояти на сторожі своєї ідеології, своїх вироблених вже організаційних традицій, свого принципу, коли хочемо зберегти своє обличчя, як організація самостійницька.

Сьогоднішні дні, може більше як коли, вимагають нашої участі в з'їзді — участі делегаток відділів з цілої Канади. Учаси членства і прихильників, яким вступ на з'їзд вільний, щоб і вони могли познайомитися та побачити ту працю, яка пророблена й яка ще лежить перед нами.

Програма з'їзду заповідається багата. Велика частина програми буде присвячена питанням нашої молоді. У звязку з появою журналу "Промінь" виринає чимало нових проєктів нашої праці.

Тому кличемо всіх тих, кому лише можливо взяти участь в надходячій з'їзді Союзу Українок Канади в Торонті в днях 8, 9 і 10-го липня ц. р.

КАНАДІЙСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ЖІНОЧА РАДА

Союз Українок Канади належить до Канадійської Національної Жіночої Ради понад 20 років, то є однієї із сфедерованих домінуючих організацій КНЖР, яка відіграє поважну роль у житті Канади. Цим самим бажано познайомити ближче наше членство та читачів нашого журналу про цю організацію, її значення та заслуги.

Канадійська Національна Жіноча Рада організувалася в 1893 році за починком Лейди Абердін, якої чоловік тоді був губернатором Канади. Структура побудови цієї організації є: локальна, провінційна і домінуюча. Під теперішній час Рада має своїх 56 локальних відділів Ради, 9 провінційних Рад і 21 домінуючих організацій, які входять в її склад як: Кенедієн Федерейшн оф Юніверситі Вімен, Кенедієн Бізнес Клуб, Імперіал Дадер оф Канада УВСА, Віменс Місіонари Сосаєті оф Юнайтед Чирч оф Канада, Нешннал Кавнсил оф Джювіш Вімен та багато інших.

Канадійська Національна Жіноча Рада входить в склад Міжнародної Жіночої Ради, яка є світового значення і складається з 32 Національних Жіночих Рад з різних країн і різних частин світу. Міжнародна Жіноча Рада є напевно твердинею у підтримці Об'єднаних Націй у боротьбі проти комунізму.

Міжнародну Жіночу Раду називають "світовим жіночим парламентом", а Канадійську Національну Жіночу Раду, яка репрезентує понад 600,000 жінок називають: *the most powerful women's lobby in Canada, or the Parliament of women's thinking*.

КНЖР є одинокою організацією в Канаді, яка має той привілей представляти кожного року свої резолюції перед кабінетом канадійського уряду (перед прем'єром і його кабінетом).

Праця КНЖР від початку організування є монументальна. 85% різних законів (реформ): пошанування законів, справи, що відносяться до жінок і дітей, право голосу для жінок, рівна платня за рівну працю, поліпшення законів соціального добробуту, освіта, здоров'я, помешкань, в'язничних реформ, пенсії для вдів, допомога матерям (матер алаванс) спадкоємні справи, справа оподаткування спадкоємців і багато інших законів, які були внесені і підтржані КНЖР.

В 1927 році, коли КНЖР зробила прохання до канадійського уряду, щоб назначити жінку сенатором, уряд відповів, що жінка не є особа.

Тоді п'ять жінок з Алберти, три з них активні членки Жіночої Ради в Едмонтоні — меджі-стрейт Емілі Мирфі, пані Нелі Л. МакЛонг, пані Генрієта М. Едвардс, панна Луїса С. МекКіней і он-рр Айрін Парлбай (міністер без портфелю в провінції Алберта) взяли цю справу в свої руки і вдалися з нею до "Прайві Кавнсил (Privy Council of Great Britain) в Англії і справу виграла. В 1929 році канадійський уряд назначив першу жінку сенатором Карін Вилсон (опис про неї і знімка були в попереднім числі "Промінь"), яка тоді була активною членкою Канадійської Національної Жіночої Ради.

Членки КНЖР були перші, що дали почин до організування таких крайових організацій як Вікторіан Ордер оф Нирсес, Вімен Інститют оф Канада, Канадійська Асоціація Консументів й інші.

В члени Міжнародної Жіночої Ради входила свого часу і Українська Жіноча Рада, яка була поставлена за часів української держави в роках 1918-1919. Головою Ради була Софія Русова. Вона представляла жінок української нації на кількох міжнародних з'їздах. В 1925 році Міжнародна Жіноча Рада мала свій з'їзд у Вашингтоні ЗДА, на якому була делегаткою від українки, пані Ганна Чикаленко. З утратою української держави Україна втратила своє членство в Міжнародній Жіночій Раді, до якої входять в склад після її статута лише ті Ради, які існують в даній державі і є державним народом.

Однак українки, майже завжди, є учасницями з'їздів Міжнародної Жіночої Ради. Це ті українки, які живуть у вільному світі, які є членами Рад даних країн, як прим. Союз Українок Америки входить до Американської Жіночої Ради, Союз Українок Канади до Канадійської Жіночої Ради. Будучи активними в таких організаціях, ми маємо спроможу висилати своїх делегаток по черзі Канадійську Жіночу Раду.

Союз Українок Канади через 20 років вислав своїх представниць на з'їзди КНЖР, які відбуваються по різних більших містах Канади, а також мав своїх представниць на кількох з'їздах Міжнародної Жіночої Ради.

Канадійська Національна Жіноча Рада буде мати свій черговий з'їзд в Ніягара Фалс, Онт. від 30-го травня до 4-го червня.

Черговий з'їзд Міжнародної Жіночої Ради відбудеться цього року в серпні в Туреччині в Істамбулі.

Катерина Міськів

Our English Sectoin

Olenka Negrych

THOUGHTS FOR MOTHER'S DAY

Once a year the gist of human life, the mother, is given her due recognition, and we are stimulated to appreciate the importance of this irreplaceable figure in our family and communal life. Volumes have been written about her love, her self-sacrifice, and her undying devotion. And so, I will not attempt to repeat what already has been said. As a Ukrainian, I will focus my attention on the Ukrainian-Canadian mother and try to appraise her duties, importance, and contribution to our Ukrainian life here in Canada.

The Ukrainian mother has high standards to uphold set by her ancestors in the Ukraine. Starting with the Princess Olha in the 10th century the Ukrainian mother has been admired for her faithfulness, her devotion to duty, her perseverance, and her sound judgment. The responsibility she has for her home is clearly summarized in the Ukrainian proverb: "a woman governs three corners of the home while her husband is in charge of only one".

The Ukrainian mother living on Canadian soil continues to execute the same basic duties as in the past. She, like the mothers of the world over, is responsible for her family's physical well-being. A capable, devoted application to this task is admirable indeed, but this is just the beginning of her duties. We do not lead an isolated physical existence or live in a social vacuum, as it were. Man is extremely complex in his psychological relationships. Our life consists of direct contact with the immediate members of our family, our friends, our acquaintances. These make up communities, organizations, nationalities, and countries, which in turn make up the entire world man lives in. Being a part of these complex structures we cannot escape the laws and duties that automatically arise. Moreover, these duties transcend time. We are not only a part of the present. We are also the living link between the past and the future.

The Ukrainian mother should be aware of these relationships. And the keener she is in understanding them the more competent she will be in applying them to her life, her family and her people.

Knowing that in Canada itself, there are numerous racial groupings who strive to preserve their cultural wealth, the Ukrainian mother, especially if she was born in Canada, must be absolutely convinced as to where she belongs. This is not only knowing, but also acting. Being of Ukrainian origin she has a full right to, and a responsibility for, the Ukrainian culture. This means more than just knowing that her forefathers come from the Ukraine. This means more than being superficially acquainted with our embroidery and folk dances. This means that her entire life must be guided by the Ukrainian spirit and ideals.

She is the living link between the dead and the unborn, and just as those before her, she must do her part. Her forefathers had a purpose for emigrating to Canada; they had a purpose for building a new life in a new land. Her forefathers struggled bitterly to create their culture and to protect it from the numerous enemy attacks. Her grandmothers toiled bravely in establishing a Ukrainian life in Canada, often under dire economic conditions. But they were true to their purpose and of steadfast heart. They have bequeathed to us well organized Ukrainian communities with their beautiful churches, National Homes, and other establishments. Of these we can be proud. They are our heritage and we are responsible for them not only now, but in the future.

Being a member of the Ukrainian group in Canada the Ukrainian mother is required to meet certain expectations. It is expected that her children have a command of the Ukrainian language; that they have a knowledge of our history and literature; that her children remain faithful to the culture and the faith of their ancestors; that they marry amongst their own and transmit this knowledge and ideals to the future generations.

This is the Ukrainian mother's noblest task. It is not an easy one. However, she realizes that she is not alone with this responsibility. Because human beings rise above the present and feel strongly attached to their past, various racial groups the world over make serious and successful attempts to preserve within themselves what was theirs for hundreds of years. Less successful peoples might jealously view the strength and in-

tegrity achieved, but jealousy is just an expression of one person's failure and the strength of the other.

In performing her duties the Ukrainian mother realizes that in human life there is no virtue in being a mother in the basic sense of the word, just as there is no virtue in being a mere woman. She knows that it is not sufficient to be loving and kind; it is not enough to be tender and self-sacrificing. Without logic forethought, and a strong practical sense of responsibility these qualities are destructive not only to our Ukrainian life but to the children as well. She knows that to be a mother means to live for a purpose and to bring up her children for that purpose. Without this awareness, the demands made on the mother by her people can never be realized by her.

A well informed Ukrainian mother knows why she is expected to take such pains in fostering Ukrainian culture in her home. She is proud of being chosen to keep the spiritual possessions of her ancestors alive; that she, like the mothers of other national groups is protecting her spiritual gems from the dissolving effects of assimilation. But above all, she is ever conscious of the fact that she is fighting for the life of her people and their spiritual wealth. She is well informed about life in contemporary Ukraine. In her very home she is keeping the spark of freedom alive which one day will unite with the freedom-loving people in the struggle for liberty and Ukraine's independence.

We all appreciate the fact that it is not an easy task for a racial minority to instruct children in its language and culture and teach them to be true to its ideals. We realize that the strong environmental influences cannot be dismissed as harmless. Our grandmothers had less difficulty with this problem, although they had less time to spend with their children. The Ukrainian mother knows that she cannot remove this influence and so she makes adjustments in her home. She is more faithful to her duties and maintains that her home is her castle where her teaching rules supreme. Speaking Ukrainian at home is a rule rather than an exception, and so her children speak their native language fluently before they are of school age and continue to do so after, because of continuous practise at home. A devoted Ukrainian mother acquaints her children with Ukrainian songs and folklore while they are still in their cradle. Thus she instills them with a

Ukrainian soul which will love and respect everything which is their own. Similarly, she sends her children to the Ukrainian school whenever possible in order to give them an opportunity to meet and form life-long friendships. She takes her children to church from their earliest youth, so that when they grow up, the Ukrainian church would be the only place of worship where their soul would be at rest.

Her spiritual values are too high to allow her to succumb to the magnetic force of her surroundings and become assimilated. She receives her inspiration and strength through constant association with her people. This, however, does not mean that she lives an isolated life. As an adult, she learned to prize her lasting spiritual possession above temporary material gains, which are a means to an end, but not an end in themselves.

An ideal Ukrainian mother does not reach this stage overnight. She probably begins with admiring the beauty and richness of the Ukrainian culture and realizing that the Ukrainian people would be giving up their very soul were they to bow before assimilation. She brushes away all ignorance from before her eyes and examines herself: Is she truly doing everything in her power to prepare her children for their future life as Ukrainian Canadians? Is she sufficiently informed herself? How fluent is her Ukrainian? Is she making a special effort to learn it so as not to have to revert to English for lack of words? How much contemporary Ukrainian literature does she read? Is she working hard at becoming informed about Ukrainian culture? Above all, she is true to herself. She must be sincere in her own heart knowing that her children, being highly intuitive, could easily sense ideas which are superficial and unimportant to her.

Our hopes for our future lie in a Ukrainian mother who is thus conscious of her duties and tries to meet them according to her best ability. She is not a figment of imagination, nor is she an impossibility. She is the Ukrainian mother whose faith is stronger than death. She kept the torch of national life burning through the darkest years of Ukrainian history. It is due to her love and devotion that the toil which already has been put into our Canadian life will not perish but continue to live as a vital contribution from the beautiful rich land of the Ukraine.

АННИЧКА

(Уривок з передрукованої повісті)

В хаті було гарячо, парно. На застелених коцями лавках, розставлених по-під стінами, сиділи поважно старші газди й газдині; тільки тут то там, дехто з мужчин, сидів на кріслі. Це були всі ті, що вже раніше “зо світлом” відвідали покійницю в другій кімнаті і повиходили, щоб дати місце новим гостям. Обі кімнати вже почали наповнятися товпом, а люди далі йшли та йшли. . .

Між присутніми велася увесь час притишена ромова, хто про худобу, хто про молочене чи й не молочене збіжжя, а жінки, в окремих гуртках, собі про домашні недостатки бідкалися, — що ж, живий живе думає, а покійниці хай дасть Бог царство небесне!

Посередині кімнати поралися Маріца й Савета, коло довгого стола, накритого біленькою скатертю, дбайливо, без поспіху, ставили тарілки, ложки, горнятка, та іншу посуду, щоб все було готове, коли подаватимуть підвечірок. В куті, напроти дверей, шість старших, статочних господинь засіли колом, кожна з мискою приправленого рижу та листків з крижевок і старанно звивали голубці, вкладаючи їх рядок за рядочком у два великі баняки. Біля них, довкола чисто вимитого стола, робота кипіла — тут то молодички ввихалися, аж попріли — одні вибирали пшеницю, дрібненько кришили буряки на борщ, сікли цибулю, краяли солонину на шкварки, перебирали фасолу. . . Так мило було прислухатися до їх легенького сміху, жвавої розмови, того приязного гомону, що панує тільки між своїми, між добрими подругами, а при тому їхня праця й на хвилину не вгавала.

OLHA WOYCENKO ENTERTAINS MEMBERS OF CWPC

On Easter Tuesday, April 19, Olha Woycenko entertained the members of the Winnipeg Branch of the Canadian Womens Press Club. Her purpose was to acquaint the members with the Ukrainian Easter dishes. The highlights of the evening was the raffling of Ukrainian Easter eggs. Mrs. Woycenko's collection of Ukrainian ceramic, pysanky, wood carvings and paintings provided further interest.

Olha Woycenko is the treasurer of the Winnipeg Branch of the Canadian Women's Press Clubs.

Біля самої кухні, з хусткою зав'язаною назад голови, в чистенькому фартусі, стара Рахила перегортала дерев'яною ложкою кукурудзяну муку на завтрішню начинку. Цієї штуки не можна оттак собі віддати котрій будь з молодших, — вона або недосушить муку, або припалять, а тоді вари начинку, що встидно людям перед лице покласти! Ні, вона собі сама муку допилює! . . Нічого й ні до кого не говорила, хіба що котра газдинька зверталась за порадою прямо до неї — тоді відповідала коротко й далі пильнувала свого. Час від часу, з критичною міною на лиці, коштувала студинець, що вже ось, ось доварювався, у череватому казані.

Всі знали, що для старої Рахили, та ще двох, трьох вправних газдинь цієї ночі спання не буде, хіба що десь над ранком, одна то друга, схилить голову на лавці, щоб перервати утому. Похорон заповідався великий. . . на дворі почав на добре мороз добирати. . . народ голодний, померзлий завтра з цвинтаря на обід поверне...

Уявляла собі стара, що то за рух тепер у Танаска Паламаря на фармі. . . Там ще за дня, за її наглядом, понапікали гори калачів та калачиків. . . ей, там бо кухня файна, та й піч нова... вираховують десь жінки свічки й помаранчі та яблочка, завтра “на поману” . . . Старий Ланюк сидит та віробляє “деревця” для отця і дяка. . .

Між молодичками горіла балачка — Мільця розповідала, що вчора отримала листа від уряду з повідомленням, що наступного тижня прибуде до жіночого товариства лекторка, — і, знаєте, наша дівчина! — яка має давати жінкам лекції про роблення сира, призервування м'яса, та багато дечого іншого, на протягу цілого тижня. Хоч всі вони тут добрі газдині, ще й других навчити могли б, та воно не зашкодить на нове щось подивитися! Кількох з них знали особисто цю панну, Галю Панас, інші чули про неї. Добра дівчина! Радилась над тим, хто буде по черзі гостити її в себе, хто випозичить машинку на курс шиття, хто буде приносити перекуску, бо всі лекції будуть відбуватися в Народному Домі.

Двері до хати за увесь вечір безперервно відчинялися та зачинялися, люди входили то виходили, так, що робітниця вже й уваги не звертала, хіба, що хто тримав двері задовго відчиненими й по ногах тягнув морозний вітерець. Отож, коли в цій хвилині двері відчиня-

лись, ні одна в той бік й не глянула, — пальчики вправно робили своє діло, язички обертали словами мов горшком, в голівках снувались веселі думки: якщо ми в себе не вгостимо нашу “професорку”, то й ніхто в цілій Канаді її краще не прийме! . .

Перша озвалась стара Рахія.

— Анничко! Анничко! — скрикнула вона, — Ой, прийшла ти, прийшла, любко, дитино! —

На її оклик всі наче стрепенулись і очі з цікавістю звернулись на новоприбулих — на обох рум'яних хлопчиків, на Анничку, бліду, втомлену, з видом муки й горя на сумному личку, а далі й на Павла, що останній ввійшов і легенько зачинив за собою двері.

З “великої хати” вибігли Генця й Єленка, кинулись обі до сестри.

— Анничко! Анничко! — залементували, обіймаючи її, цілуючи очі, уста. — Як то добре, що ти прийшла. . . а ми тебе від самого рання візираємо! —

Анничка, хлипаючи, пригортала сестер і кризь сльози шептала; — ми борше не могли... ми борше не могли...

Не було ні в кого ока без сльози, а декотра жінка й щиро заплакала, на вид сестер та їх горя. Павлові також покотилися сльози по лиці; він схилився над дітьми та почав їх роздягати. Положивши плащики на край лавки, він і сам роздягнувся, поклав шапку і плащ поверх дитячих.

Рахія приступила до гостей, привіталась з Павлом, поцілувала в чоло.

— Нема кому тя, синку, привітати. . . прийшовес до мами, а її вже й нема. . .

Привіталась з Анничкою, поцілувались тричі.

— І ти, небого, прийшлас. . . Тебе мама візирала, як сонечка у весну, та й си не дочікала! —

Зігнулась до дітей, пригорнула обох до грудей і облилась сльозами; взяла Михайлика на руки і звернулася до людей.

— А цей малий не видів своєї баби, ніколи не видів! — з душі застогнала, — та й баба го не виділа. За життя го не виділа, то може тепер де з неба си диви, — га, най си ним тепер на тиши! —

Михайликові усточки почали тремтіти, мало що не заплакав, та Генця взяла його від старої й почала заспокоювати. Єленка собі піднесла Андрійка, приступила до стола й подала дітям по кавальчику свіжого калача з маслом.

Анничка й Павло, витираючи сльози, помалу обійшли всіх гостей, вітаючись з кожним, по давньому звичаю. Дехто, сміливіший, запитав Павла, — ну, як си їхало? — або — а що, добре зимно? — та ні він ні Анничка нічого не відповідали, хіба декому з старших, з тихим — як ся маєте? — коли подали руки останньому з гостей, Рахія сказала: — ну, тепер ходіть та подивітси на маму! —

В Аннички дух заперало, горло давило щось болюче, гірке. . . Холодний дрож потряс тілом. . . в очах потемніло, нічого не бачила, вона вхопилась Павлової руки, щоб не впасти. Двері до кімнати стояли навстіж відчинені — там вже знали про їх прихід, там вже їх очікували.

Покійниця лежала, лицем до сходу, на підвищенні, посеред хати. Труна масивна, оббита чорним полотном. В головах стояло довге коритце, наповнене пшеницею, де вже кожний з гостей вставив свою свічку, горіючу, ясну — “світло”, — щоб просвітити покійниці дорогу на той світ. Острій запах палаючих свічок і ладану наповняв кімнату. Тут зовсім холодно, тут зовсім не палено — тут бо лежить мерлець. Як у першій кімнаті, так і сюди вставлено по під стіни лавки, а декуди й крісла. Повно, повно людських постатей, всі закутані в теплі кожухи, жінки в гарних чорних хустках, з тороками або в “квіти”.

Анничка засвітила дві великі свічки, що привезла з дому і вставила поруч у пшеницю. Приступили з Павлом до труни, впали обоє на коліна й гарячо відмовляли “Отче Наш”.

Рахія стала в головах покійниці і розпучливим голосом почала нечисленний вже раз жалібно заводити:

— Встань, Василка, вста-а-ань! Подивиси шо за гості, та до те-е-ебе прий-шли! Подивиси на дітей-й своїх, — на вну-у-уків своїх! Встань, Василко, встань! Привитай, та угости своїх го-о-стей золо-тих! —

Після кожного перестанку, ридала нестерпним плачем, витирала очі білим фартухом, аж поки Павло й Анничка підвелись на ноги; тоді схлипала, поглянула по всіх і помалу вернулася до своєї роботи.

Анничка стояла, обпершись руками до труни і дивилась на матір. Дивилась на пожовкле, худеньке лице, на заплащені очі, на лагідні уста, що здавалось ось і промовлять до неї, привітають, як це веліла покійниці Рахія. Боже, як її мама файно лежить, як жива. На обличчі

такий милий вираз блаженного спокою, що може й гріхом так тужити за нею! Та в Аннички жаль, страшний жаль, пекучий жаль, що серце їй ранило, душу точить. . . жаль, якого ніяка сила ізгоїти не може. . . не так то за мамою, як самій за собою жаль. . . й нікому у світі вона цього жалю висказати не в силі. . . не сміє. . .

— Чому, чому? — дорікала собі в серці, — чому ж я її коли до себе не взяла, хоч на день, хоч би на годинку. . . Чому я дітей до неї не привезла, щоб вона ними натішилася? А в мамі так мало тої втіхи було! . . . Боже на небі, Ісусе Христе! . . . допоможіть мені. . . простіть мені. . . я не знала! . . .

Нагнулась над труною, обняла холодне лице теплими руками, поцілувала зимне чоло і тихо прошептала: — Мамочко! Мамо! —

Почула що хтось легенько обняв її за рамена. Обернувшись — перед нею стояла Домця, бліда, заплакана. Обі братові обнялися щиро.

— Подивиси на Івана, на брата свого, — шепотом сказала Домця, — ади, відколи мама померла, він так — о-о сидить! Ні їст, ні п'є, ні спить, лише в одно банує! Може ти йому що скажеш!

Аж тоді Анничка запримітила брата. Сидів на кріслі біля труни, спустивши голову вниз, руки сильно зціплені, звисли мало не до підлоги, між колінами. Жовтий, з розкуйовдженим волоссям, неголений, згорблений як дід.

Павло приступив до Івана, вхопив за руку; той встав.

— Івоне, Івоне! — спитав придушеним голосом — це ти нас так витаєш, га? —

Івон привітався з обома. — Анничко, — сказав півголосом до сестри, — у мене вже мамі нема! —

Запали очі горіли, від непролитих сліз, наче в пропасниці. Уста дрижали, хотів видно щось додати, та не міг і знова сів.

— Видиш, видиш, — журилася Домця, — та хоть би заплакав, то му би не серці відстало. . . А то як камінь. . . ще заслабне мені. . .

На порозі з'явився Митро, оглянувши всіх з-під насуплених брів і сповістив:

— Отець вже є, Парастас відправляти! —

**

Ранок, морозний, скрипучий. Сонце могутньою силою кидало свої темнозолотисті проміння на землю, оздоблюючи з осібно кожне чорне дупло деревини, кожне безлисте віттячко, освічувало бані та дахи на церкві подуманими рамками, та тепла вже в ньому не було. Ясність, аж очі сліпила, та про те мороз тут па-

ном; він сміється з зусилля сонця, він стелиться білим мачком по дорозі, по деревах, по дахах. Воздух в нього кріпкий, як кришталь прозорий, голос його гострий, далеkochутний. . . він дрожить й шуткує з жовтогарячими проміннями яркого сонця, та не піддається, не топиться. . .

У церкві вже повно людей, хоч до Служби Божої ще час. З дзвіниці безперервним риданням розливається гомін срібного дзвона, далеко, далеко в просторі — наче кликав всіх вірних — прийдіть, віддайте останню прислугу покійній сестрі вашій! — і народ послушав, народ йшов, і йшов. . .

На роздоріжжі показала процесія, почувся похоронний спів. . . Попереду чоловіки з хоругвами, з хрестом. . . отець Думінський і дяки. . . Від самих дверей церкви аж до дороги стояли люди у двох рядах, чоловіки з відкритими головами, жінки з заплаканими очима. За труною родина — Анничка з Павлом, ведучи за руки Андрійка й Михайлика, Генця й Єленка, за ними Домця з Івоном, який безсилений, ледве на ногах тримався, чорний, мовчазний. . .

Хор співав, святочно, побожно, серце плакало. Петро Паненко читав Апостола. . . в церкві спокійно, тепло. . . від вітваря розлягався пахучий димок ладану з кадильниці отця, безліч рівненьких свічок мерехтіли блідожовтими вогниками.

Не чула Анничка ні хору, ні чутливої проповіді отця Думінського. Дивилась тяжкими очима то на брата, то на матір, а тривожні думки спокою не давали, — а що буде з Івоном? Ой, Господи, збережи його! Що ж будуть дівчата без нього робити. . . А вже Домця. . .

За плечима в неї чутно було голосний шепіт Маріци й Савети, які безперервно шушукали між собою.

— Ну, такого то сина й мати. Такий похорон по мамі справив! —

— Та гадаєте що може у него гроші є! — це Маріца, — хоть "професор", та що він міг скласти! А видите, всьо мамі дав! Ая! —

— А що ж! — погодилася Савета, буде мати він парть від Бога, буде! Ей, таких синів сьогодні й не знайдеш. . . Ей, де, де, де. . .

Анничці наче лід від серця відстав, чуючи їхню розмову. Ой, так, добрий брат, як золото! Бог йому допоможе. . . трохи успокоїлась.

Служба закінчилась і загула ціла церква, — хористи і люди і діти — голоси всіх зливалися в одну могутню, божественну симфонію, якої ні словами описати, ні в музиці змалювати — це ж бо ридала сама душа, виливаючи біль

свій й тугу по втраті своєї сестри — “Вічная Память!”

А хто ж може збагнути велич й силу людської душі — в покорі, глибша вона від безодні найглибшого моря — “Вічная Память!”

Тугою, вона довкола світу встелиться — “Со святыми упокой!”

А безмежна, як непроглядні простори всесвіту — бо в одну мить вона молитвою, у святій любові, стає перед обличчям самого Господа Бога — “Вічная Память!”

Почалося “последнє цілування” — поважно переходили сусіди, знайомі, рідня, поглянути ще один раз на покійну сестру. . . а серце горіло — оттак. . . і я колись. . .

Последній встав Івон; підійшов до труни, обперся на лікті, підтримуючи голову жовтими руками і так, заслонивши лице долонями, дивився в обличчя матері. Домця й Анничка перекинулись поглядами — може аж тепер заплаче. . . може. . .

Та Івон не плакав — ніхто йому не перебивав, ні священник, ні родина. Нехай він. . . це ж останній раз. . . син з матір'ю. . .

Згодом Івон підвів голову, перехрестився і сів коло Домці.

Аж тоді як повернулися з похорону, після обіду, коли з хати вирядили последного гостя, Івон намагався пояснити їм чому не плакав.

— Так о, між людьми, я не можу. . . ну, не можу. . . де не подивись, всюди очі, очі. . . аж у серце сверлять. . . а в грудях тяжко, ех, тяжко. . . ніяк не заплачеш. . .

По хвилині надуми, продовжав:

— Але зачекайте аж прийде весна. . . а я піду в лісок. . . а там як розпущу голос, то аж в небі мене почують! І сонце хмаркою закриє лице своє з жалю за мамою, а кожний листочок на деревині, кожна травичка на змелі, росичкою заплаче за мамою. . . оттак. . . От тоді я й заплачу! . . .

ЧЛЕНСЬКИЙ ЧАЙ В ЕДМОНТОНІ

Едмонтонський відділ Союзу Українок Канади при Українській Православній Катедрі св. Івана в Едмонтоні щороку улаштовує членський чай, де членки і прихильниці сходяться, щоб ближче познайомитися одні з одними, обмінятися думками й заохотити тих, які ще не є членами, ставати в ряди нашої організації. Цього року такий членський чай відбувся дуже успішно 31-го січня 1960 року в залі М. Грушевського при участі понад 150 осіб.

Програмою керувала пані Анна Особа, голова соціально-на комітету. Чай офіційно відкрила голова Союзу Українок Канади пані Софія Васишин. У своїй короткій промові пані Васишин, привітавши гостей, підкресливши важливість організаційної праці у відділі, та закликала вступити в ряди Союзу Українок Канади і працювати в користь своєї церкви та свого народу.

Слідував привіт голови провінційальної езекутиви Союзу в Алберті пані Калини Засійбіди, яка, хоч і у своїй короткій промові порушила кілька важливих справ, а одною з них — це наша молодь, про яку шановна бесідниця висловились що: “ в душі кожної української матері є одно велике бажання, а саме — щоб дати своїм дітям, своїй молоді якнайкращі виховання. І такі організації, як наша стають тим місцем де ми знаходимо способи такої виховної праці і щоб передати нашим дітям багатство нашої культури. Поза тим пані Засійбіда підкреслила важливість праці в організації для кожної людини.

Промовляла також голова жіночого т-ва пані Софія Гриник. У своїй промові пані Гриник привітала всіх присутніх, а зокрема нових членок, пояснила цілі товариства і способи праці. Між іншим пані Гриник сказала: “Ми є дуже горді з

того, що маємо такий гарний спосіб ведення нашої праці в товаристві. Тому то наш відділ стоїть на першому місці в організації Союзу Українок Канади — морально, жертвенно і фінансово. Ми найкраще подбали про жертви на Фонд Фундації ім. Наталії Кобринської. Також у збірці на жертви і передплати на новий журнал “Промінь”.

По промовах слідував сольоспів панни Віри Байрак при акомпаніюванні пані Валентини Доброліж і дует, що його проспівали панночки — Доня Івасюк і Лелія Базюк.

Чай наливали почесні членки відділу — пані: Марія Михайлишин, Михайлина Будник, Анна Шевчишин, Ганна Янішевська і вшановані членки Марія Саїк і Марія Фербей.

Під час цього чайного прийняття до товариства вписалось вісім нових членок.

Наталія Базюк, кор. секр.

Наше здоров'я

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ

Цукровий діабет або цукриця є хвороба, що виявляється у порушенні цукрової зміни речовини, що у той же час є розладненням товщової та білкової (протеїнової) зміни речовин. Під час захворювання цукрицею організм губить здатність відкладати цукор у печінці і спалювати його у міру потреби, у наслідок чого кількість цукру у крові підвищується. Цукор починає виділюватися з сечею. Сечовиділювання збільшується. У хворих з'являється підвищення спраги. Цукриця виникає часто після нервових потрясень, переляку, травми. Часом причиною виникнення хвороби, переїдання, сидячий спосіб життя та ожиріння. Відіграє роль також склероз судин підшлункової залози у наслідок якого також може виникнути цукриця. Розлад функції надниркової та борлакової залоз, а також передньої частини гіпофізу теж впливають на розвиток цукриці. Часами цукрицею хворіє уся родина, це можна частково з'ясувати однаковими умовами харчування, але найголовніше спадковими особливостями зміни речовин. У причинах, що викликають виникнення цукриці найголовнішою, недостатня діяльність підшлункової залози, що виділяє гормон ІНСУЛІН. Хворі скажуться на підвищення сечовиділювання, підвищену спрагу і посилений апетит, худнуть, швидко втомлюються, часами у них починає свербіти усе тіло. Хворі сильно худнуть не дивлячися на підвищений апетит і споживання великої кількості їжі. Схуднення викликається тим, що унаслідок недостатнього згорання вуглеводанів хворий починає витратити за дня покриття витрат організму спочатку товщеві а потім і білкові (протеїнові) запаси. У хворих з'являється зміна вигляду шкіри, вона стає сухою, з'являються фурункули, свербіння та екзематозні висипи.

Виникають зміни і у судинній системі, судини звужуються і завдяки цьому порушується годування тканин яким кров приноситься цими судинами. Порушується робота серця. Хворі на цукрицю легко хворіють бронхитом. Ослаблюються ясна і у наслідок цього випадають зуби.

Діабетики хворіють також жовчно-камінною хворобою та нирками і спостерігаються ускладнення з боку нервової системи, легко за-

хворіють на туберкульозу, пневмонію та фурункулез.

Захворювання цукрицею буває у тяжких формах та легких. До легких ми причислюємо ті форми, що виліковуються лише дієтою без уживання ліків (інсулін). Ці форми найчастіше бувають у осіб старшого віку з великою вагою. Тяжкі форми цукриці завжди виявляються тяжким виснаженням і є захворюванням молодого віку людей.

Лікування хворих цукрицею у основі є дієтичне. У випадках легких форм треба зменшити кількість (вуглеводанів), цукру у їжі. Тяжкі форми лікуються інсуліном. Для того, щоб запобігти захворювання цукрицею треба уникнути хвилювань, нервових потрясень, уникнути переїдання та додержуватися гігієнічного способу життя у розумінні поєднання раціонального харчування з фізичним навантаженням.

Д-р В. Я.

Лариса Мурович

Л ю б о в

Тож сонце гріє і тепла не просить,
Як невичерпність без кінця і дна.
Його проміння щедро так розносить
Багатомовна і жива струна.

Крізь холод літ, що розляглися зимою,
В висотах дух — погляне до низин,
А там завжди поряд ідуть одною
Дорогою: народження й загин.

В контрастах дня — невтомлених віками
Шукаєш правди, що сильна, як смерть —
Вона ж росте із нами й понад нами.

І її шастям сповнена ущерть,
Даю Тобі її святу й без плями.
Взамін нічого не ждучи тепер!

ЧИ ВМІЄМО СТАРІТИСЯ?

Мені подобається молода людина, в якій є щось із старости, і подобається старша людина, в якій є щось із молодости.

Ціцero: Про старість

Проблема вічної молодости актуальна вже у фавстівській трагедії, де запродано душу нечистому задля здобуття тієї молодости, і вона не перестала ніколи бути актуальною. Насувається все таки питання, чому давніші генерації знали таких чарівних та милих і подивугідних старих людей, а чому тепер старається кожна і кожний з нас позувати на молодість, хоч літа, зробили своє діло. Безперечно, у погоні за куском хліба, молодечий вигляд грає, на жаль, аж завелику роль і тому ті, які може радо чи не радо признавалися б до свого віку, примушені таїти його. Але бувають ще інші, більш психологічні моменти, які грають головню у жінок, на жаль, аж завелику роль і викликають у них правдиву паніку перед все таки неминучою старістю. Багато з них стараються насильно здержати біг часу, роблять пластично-косметичні операції та тримаються цупко своєї ідеї, в яку самі вірити не можуть, що вони залишаться безперечно молодими.

В майже всіх англійських оповіданнях різних авторів грає дуже велику, не раз аж домінуючу роль, бабуня іноді деспотична, але все повна гідности, іноді страшенно мила і все, як та, що береже давні традиції, що дає пристановище і творить правдиве дома своїм онукам.

Колись, як я ще була молодою жінкою, мені видався чудовий факт бути старшою. Я представляла собі прекрасним та захоплюючим те, що мене будуть трактувати з належною моїй старості особливою шаную та респектом, що мене будуть більше поважати та куди більше числитися з моєю думкою дозрілої віком людини. На жаль, ті часи культу, глибоко поважної та шанованої старости, безповоротно минули. А все таки, — чи ж я тепер, досягнувши межі шістдесятки, почуваю себе немічною і старою та, із-за того факту неминучої старости, нещасливою? Ні, і ще раз ні! Дозрілий вік подарував мені викристалізованість характеру. Захоплюючи можливість додумати всі проблеми до самого ядра і не лякатися навіть проблеми смерті. Бачити так багато, далеко більше, як в молодості, бо зовсім іншими, більш ясно-видючими очима, відчувати все переживання сильніше та більш зосереджено, чи не дає це

прекрасного почуття, що живеш решту свого життя у повній свідомості його недостач, але й його безперечної краси. Тому, що фізичний за-непад не дається ще в знаки, прогулянки в природу дають стільки прекрасних вражень, що я ніяк не бажаю гонитися за вічною молодістю і не почуваюся у рамках моїх спроможностей по-кривдженою, чи нещасливою. Певна активність є для мене першим законом і теж намагання забути про себе саму та старатися розрадити других, чи й їм якось допомогти там, де іноді порада, розвага чи допомога радше душевного характеру так конечно потрібні.

Духова активність грає безперечно велику роль в тій важливій проблемі уміти з гідністю старітися і теж хотіння і добра воля переживати свій старший вік погідно і в доброму настрою, без досади і гіркости в душі. Я особисто чуюся збагачена безперервним напливом думок та проблем, які бачу перед собою із прозорою ясністю і я ніяк не бажаю привернути ту молодість, якої вже завернути не можна.

Якщо б мене хтось запитав, я сказала б, що хоч живу не в зовсім сприятливих обставинах, ані навіть не в своєму колишньому середовищі і, хоч таке гуртожиткове життя приносить чимало немилих, іноді аж прикрих проблем зі собою, я стараюся не попадати із-за того в відчай, а переносити і теперішнє мені наложене життя з рівновагою духа та усмішкою на устах.

Може суть усіх проблем, як старости, так і молодости, в тому, щоб уміти з даних обставин витягнути все найкраще і старатися з деяким оптимізмом та рівновагою душі й задоволення серця, пристосуватися до того життя, яке нам доля призначила і якого ми хвилює змінити не можемо. Нарікати на старість нічого не допоможе, лякатися її тимбільше недоцільно і зовсім осмішують себе ті старушки, що позують насильно на молодість, яка безповоротно минула. А все таки душа людини може залишитися вічно молодою, якщо ми того бажаємо, якщо зуміємо віднайти у ній те, що від давен давна у ній жевріло та з чого ми собі, в поспіху молодости здобути все щось нове та сенсацийне, і справи не здавали. Які чарівні бувають іноді елегантно, але дискретно одягнені старші дами чи панове, з привітною усмішкою на устах та з великим зрозумінням в серці для проблем

всякого роду й навіть для молоді. На терені Англії я зустрічала часто таких стариків з рожевими щоками, на вигляд здорових та кріпких, але вже сивоволосих. Як мені здавалося, вони не були застрашені тим, що вони старі.

Старість приносить деколи дуже важливі питання зі собою. Ті, які живуть з родиною, повинні мати все отверте ухо та серце для всяких проблем молодості, чи старості, але ніколи не попадати в гіркість та досаду, не розжалуватися над своєю долею старої вже людини та не попадати в духову апатію із-за своєї старості, інертність якої служить нам буцімто претекстом нічим не займатися ні інтересуватися. Старі повинні відчувати багатство свого, вже майже пережитого життя, споминати горе й радість, які воно нам дало і дякувати долі, що дозволяє нам ще жити. В старості кожний прожитий день набирає неабиякої особливої ваги. Ми повинні надати кожному з них якесь значення, виповнити та збагатити його чимось, щоб він нам не пропав на марно. Передумовою всього є не бути егоцентриком у старості, не зазидувати нікому нічого і не плакати над своєю буцімто нещасливою долею людини, що старіється. Нести і в старості тепло душевної рівноваги зі собою та усмішку задоволення на устах — ось і вся проблема щасливої старості.

Але такий стан душі треба собі вибороти, як теж треба мати добру волю до нього дійти. Він не впаде нам у руки неначе зрілий овоч, — ми мусимо собі той дар долі — бути щасливо старими — з себе самих добути і викристалізувати. Саморозжалоблення є першою й найбільшою небезпекою для нас у днях нашої старості.

Не лякаймося бути старими. Якщо ми добре і розумно поступаємо та якщо хочемо із глибини своєї душі добути все найкраще, ми можемо з досвіду свого довголітнього життя дати так багато для інших, як молодих, так і старих. Одного нам не вільно, і воно зовсім недоцільно, а саме, хвалитися своєю старістю та накидувати насильно свій авторитет, бо це не доведе до жадного корисного результату. Коначним є вирозуміння для всіх проблем, але встрявати безцеремонно і непрошено з досвідом своєї старості нам ніяк не дозволено. Бути молодю було гарно, але воно приносило теж іноді доволі важкі проблеми зі собою. Бути старою і ще до того в гуртожитку між чужим і не дуже культурним елементом і не заломитися не легко, але воно вдається, якщо є добра воля побороти таку ситуацію.

СВІТОВИЙ РІК БІЖЕНЦЯ

(КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОГО КОМІТЕТУ СВІТОВОГО РОКУ ВТІКАЧА)

На черговій нараді представників українських церков, громадських організацій і установ у Німеччині, що відбулась 5-го квітня 1960 року в Мюнхені, оформлено Український Комітет Світового Року Втікача й обрано його ексекутиву. До складу Комітету ввійшли: Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, Ліга Українських Політичних в'язнів, Наукове Товариство ім. Шевченка, Незалежна Асоціація, Об'єднання Українських Жінок, Пласт, Спілка Українських Воєнних Інвалідів, Спілка Української Молоді, Товариство Українських Політичних В'язнів, Українська Вільна Академія Наук, Українське Християнське Об'єднання, Український Вільний Університет, Український Технічно-Господарський Інститут, Український Християнський Рух і Центральне Представництво Української Еміграції в Німеччині. Церковні Ієрархи благословили працю Комітету.

Ексекутиву Комітету одноголосно обрано в такому складі: голова — ректор Українського Технічно-Господарського Інституту проф. д-р Петро Савицький, перший заступник голови — проф. Українського Вільного Університету д-р Василь Орелєцький, другий заступник

Від нас самих залежить, чи ми зуміємо і схочемо бути щасливими, бо бувають і люди молоді, які не всіли здолати свої власні проблеми, кидають своє життя від себе, як безвартісну й нікому непотрібну ганчірку. А ми, старі, доки нам суджено, повинні жити із вдячністю в душі за кожний день, який переживаємо здоровими і в повнім посіданні своїх душевних спроможностей та сил, вважаючи його найкращим даром для нас від Господа Бога.

“Український Огляд”, ч. 2. 1960.

Авторка статті Меланія Нижанківська, дружина по сл. п. композитора Нестора Нижанківського живе тепер у Бельгії в старечім домі. Її цінні думки і погляди на проблеми старості, що є таким актуальним в кожний час і в кожній країні, а зокрема серед нашого народу вказують шляхотну дорогу. Бути молодю душею, авторка розуміє “цікавитись життям”, а маючи багато вільного часу, в наших канадійських обставинах, місця в організації жіночій доволі для кожного віку.

голови — директор Європейського Представництва ЗУАДК Михайло Рудко, секретар — секретар Союзу Українських Воєнних Інвалідів Петро Поліщук, члени: голова Об'єднання Українських Жінок пані проф. Олександра Сулима-Бойко і голова Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині проф. д-р Юрій Студинський.

Комітет постановив оголосити збірку пожертв для виконання своїх завдань і звернувся з відповідним закликом до українців у всіх країнах вільного світу.

Український Комітет Світового Року Втікача

АКТИВНО ВКЛЮЧИТИСЯ В „РІК УТІКАЧА”!

Заклик українських громадських організацій і установ у Німеччині до всіх українців у вільному світі.

У К Р А І Н Ц І !

З нагоди знаменного “Світового Року Втікача” тепер майже в усіх країнах вільного світу проводяться збірки на допомогу втікачам. По різних країнах утворилися спеціальні комітети, які організовують або координують цю гуманітарну акцію, щоби бодай частинно поліпшити долю мільйонів скитальців у цілому світі. Серед тих мільйонів є також тисячі українців, зокрема на терені Німеччини і Австрії, які з незалежних від них причин не змогли нікуди емігрувати. Звичайно консуляти різних держав не допускали до еміграції людей старших віком, калік, інвалідів, хворих, тобто таких, які могли б бути “тягарем” для тієї чи іншої держави. Багатьом з них не лишилося нічого іншого, як жити далі в злиденних умовах по таборах, бараках, чи навіть по збудованих під час війни підземних бункрах. Понад три чверти з 17,000 наших залишенців у Німеччині не працює і мусять існувати з маленької допомоги від бюро праці або суспільної опіки, яка дорівнює десь 16-20 долям на місяць на одну особу або 30 долям на дві особи. Не дивно, що багатьом ледве вистачає на шматок хліба, не згадуючи вже про інші речі, що їх людина конче потребує.

Лише дуже мала частина наших залишенців у Німеччині та Австрії знайшла собі працю. Більшість працездатних мусять працювати як некваліфіковані робітники й мають дуже малу

заробітню платню. Тут слід зазначити, що в найгірших обставинах опинилась наша численна в Німеччині інтелігенція, зокрема науковці, що й далі працюють мірою можливого для української науки і культури, живучи часто в злиденних умовах, навіть мінімально невідповідних для цивілізованої людини.

Майже 80 відсотків українців у Німеччині й Австрії потребують допомоги насамперед на придбання житлових приміщень, меблів, професійний перевишкіл, що дав би їм кращі можливості заробітку, а також на ліки, харчі й одяг для хворих. Так зване німецьке “господарське чудо”, на жаль, аж ніяк не відбилося на більшості наших залишенців.

Українські допомогові організації в Німеччині й Австрії: ЦПУЕН, УЦДОА, УМХС, СУВІ, ОУЖ, користуються майже виключно українськими фондами. Єдиний ЗУАДК, що діє на підставі інтернаціонального статусу, мав можливість користуватися міжнародними фондами. Найбільше фондів для інтеграції залишенців дістав ЗУАДК від американської організації ЮСЕП, яка, на жаль, досі опікувалася лише певними категоріями втікачів. Більшість з наших людей, що потребують допомоги, такої з фондів ЮСЕП-у не одержала, і тому треба шукати засобів і нових можливостей, щоб їм допомогти.

У зв'язку зі “Світовим Роком Утікача” українському громадянству у вільному світі припадає також почесний обов'язок. Як виявилось, тільки маючи свої власні фонди (як доказ власного бажання допомогти своїм братам) можна буде користуватися також із чужинецьких та інтернаціональних фондів. Тому харитативні та інші громадські українські організації в країнах західного світу повинні подбати, щоби кожний українець у цьому році, який має сталий заробіток, склав якусь поважнішу пожертву для українських залишенців у Німеччині та Австрії, щоб створити фонд для поліпшення долі тисяч українських родин, що живуть у важких умовах.

Для кращої організації допомогової акції, а також з метою збільшення активності в цій справі українців по всіх країнах світу, засновано на зборах представників українських церков, громадських установ і організацій **УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ СВІТОВОГО РОКУ ВТІКАЧА** з місцем перебування в Мюнхені. Комітет ставить перед собою такі завдання:

1) Звернути увагу української і світової

громадськості на ненормальні, часто жакливі умови життя великої кількості українських емігрантів, які залишилися в Німеччині й Австрії, та спонукати її до щедріших пожертв;

2) Допомогти включити до місцевої економіки, тобто забезпечити працею, помешканням, найкращими меблями й хатнім устаткуванням (в окремих випадках професійним перевишколом, знаряддям чи оплатенням лікування) всіх українських залишенців, що з незалежних від них причин, як старший вік, інвалідність, велику родину чи хворобу, не змогли досі своїми силами стати на власні ноги;

3) Спільно з допомогливими організаціями опрацювати збірні проекти: побудування будинку для українських інвалідів, забезпечення старих людей, опіка над самотніми хворими на ТБЦ, опіка над сиротами, організація професійного підготування ремісників тощо, щоб можна було використати міжнародні фонди на переведення в життя таких проектів і тим забезпечити матеріально певні групи залишенців;

4) Створити фінансову базу як передумову для скріплення співпраці з чужинецькими та інтернаціональними організаціями, як ото:

ІСЕМ, ЮСЕП, "Адопшен Комітти", Верховним Комісаром Об'єднаних Націй та з місцевими урядовими чинниками, щоб одержати від них допомогу для тисяч утікачів, які її потребують;

5) Просити українських ієрархів, все українське духовництво, харитативні й громадські організації перевести по всіх країнах вільного світу в квітні, травні і червні одноразову збірку на названу акцію.

Виконаймо свій обов'язок проти тих, які не з своєї вини, часто в обороні Батьківщини, втратили родини й здоров'я та перебувають у тяжких обставинах. Допоможім їм морально й матеріально, даймо їм відчуття, що їх не забули, що вони не залишені на поталу злій долі.

Засвідчімо нашу солідарність з ними! Доведемо своєю жертвенністю перед чужинцями, що ми доклали всіх зусиль, щоби поліпшити долю залишених в Європі наших земляків. Присимо пожертви надсилати на адресу:

Ukrainisches Komitee
für das Weltfluchtlingjahr
München 2, Augustenstr. 46/III.
Konto: Dresdner Bank München
Number: 83723

Український Комітет Світового Року Втікача

КНЯЖИЙ ДАР НА ФОНД ФУНДАЦІЇ

Пані Варвара Звоздецька, вшановуючи пам'ять свого пок. чоловіка, Андрія Звоздецького, який упокоївся 3 червня 1959 р. зложила дар на Фонд Фундації ім. Наталії Кобринської 100 дол.

Покійний Андрій Звоздецький з села Велика Любаша, Костопольського повіту на Волині. Приїхав до Канади 1930 року і замешкав в Едмонтоні, Алберта. На перших початках пережив великі фінансові труднощі, бо були це часи великої економічної депресії.

Пізніше одружився з Варварою, з дому Гапон, по першому чоловікові Крокош. Останніми роками здобули собі матеріальне забезпечення так, що могли помагати своїм дітям і внукам.

Похорон покійного відбувся в Едмонтоні в Катедрі св. Івана 6 червня 1959 р. Всеч. Прот. М. Фик у своєму слові під час похорону вказав на любов покійного до українського народу та залишених в Україні дочок і внуків.

В РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БЛ. П. ПАРАСКИ ВІГНАН ДОВГО- ЛІТНЬОЇ ЧЛЕНКИНИ С. У. К.

Стінен, Саск. В неділю 21-го лютого 1960 р. в місцевій У.Г.П. церкві св. Дмитра відбулося чергове Богослуження, а по Сл. Б. місцевий о. парох П. Зубрицький оголосив у церкві, що діти бл. п. Параски Вігнан запрошують всіх з церкви до доньки бл. п. Параски пані Докії Гуньки, яка є головою місцевої філії Союзу Українок Канади на поминальний обід. Присутні зібралися в домі п-ва Гуньків, які мешкають 7 миль на північ від містечка Стінен, Саск. Тут в хаті відправлено Панахиду за вічний спокій бл. п. Параски, яка відійшла у вічність 10-го березня 1959 р. проживши 84 р. Перед Панахидою о. П. Зубрицький в короткій, але змістовній промові згадав теплими словами бл. п. Параску, як примірну християнку, добру матір та свідому доньку українського народу. Вона була членкинею У.Г.П.Ц. була найташою членкинею місцевого відділу С.У.К., передплатницею „Українського Голосу" та „Вістника" з перших років їх появи та передплачувала і інші українські видання. Крім того виховала сво-

їх дітей національно та релігійно свідомими, які і не забувають свою добру Матір. о. Парох в своїй промові звернув увагу всім присутнім, щоб зрозуміли в чому полягає багатство батьків і додав; найкращий і найцінніший маєток в життю родичів є той, коли родичі добре виховують своїх дітей у вірі в Бога, та національно свідомими, чого досягнула бл. п. Параска Вігнан. Під час обіду о. Парох коротко промовляв та запросив всіх присутніх скласти пожертву на добру ціль. Збірку перевів о. парох, де зібрав 23 дол. які за згодою родини розподілено так: На прес. фонд. „Вістника" 3 дол. журнал „Промінь" 3 дол. „Український Голос" 3 дол. „Віра й Культура" 3 дол. та на допомогу сиротам в Європі \$10.50.

Доки ми не пізнали того, що в нас самих, то яка користь знати те, що поза нами? Чи можна не пізнавши себе самого, знати світ? Чи може той, що сліпий вдома, бути видючим у гостях?

Сковорода

БУДІВНИЧИ ФОНДУ ФУНДАЦІЇ

Проходив одного разу чоловік попри робітників, що будували будинок-каменицю — одні возили цеглу, інші закладали підвали, ще інші виливали цемент. Приступив наш незнайомий до одного з робітників і спитав його, що він робить.

Той відповів:

— Хіба не бачите? — подаю цеглу!

Тоді спитав іншого, а той відповів:

— Я будую будинок! — і очі його гордо заблестіли.

Так. Він будував будинок!

Союз Українок Канади будує величавий "будинок", що зветься Фонд Фундації ім. Наталії Кобринської. Ця фундація має вирости в капітал, який ми повинні вживати на культурно-творчу працю, на працю, яка буде відповідати нашим потребам часу, на видання творів наших письменниць, на конкурси для наших молодих талантів. Центральна Управа Союзу Українок Канади має спеціальний, вибраний на з'їзді Видавничий Комітет, який рішає, чи та, чи інша книжка може бути видана, він перечитує даний твір, і рекомендує та робить заваги.

Будування Фонду Фундації — це будування великої культурної справи і всі ті, що складають свої пожертви можуть бути певні, що вони є не тільки тими, що дали пожертву, але є тими, що будують велику культурну справу.

Від інтенсивної кампанії на Фонд Фундації проминуло трохи часу, бо на порядок дня виринула справа журналу "Промінь". І хоч ця праця так близько зв'язана з видавництвом, капітал з Фонду Фундації залишився ненарушеним, лише для неперіодичних видань. І хоч наша увага була відвернена від дальшого будування Фонду Фундації, наспіли пожертви від відділів Союзу, від членства та зацікавлених осіб, що не чекаючи закликів давали, щоб наш Фонд побільшився.

Наш доміняльний з'їзд за плечима. Саме тепер пора, як для відділів Союзу, так і для поодиноких осіб, започаткувати свій вклад, свою цеголку у велику будівлю, або доповнити попередню зложену суму, то можуть це зробити в наступних місяцях, щоб їх імена ми могли вже мати на нашім з'їзді.

Мусимо мати на увазі, що цей фонд з кожним роком буде набирати більшої ваги і значення у видавничій ділянці Союзу Українок Канади.

Марія Гавриш, референтка

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ НА ФОНД ФУНДАЦІЇ ІМ. НАТАЛІЇ КОБРИНСЬКОЇ

Пані Анна Данилович, Келгарі, Алберта — (збірка на весіллі донечки п-ва Бісюків, з Едмонтону)	\$50.00
Відділ ім. О. Басарабової, Келгарі, Алберта — (раніше 96.14, разом 100.00)	3.86
Пані К. Ксьондзина, Калгарі, Алберта — (раніше 5.00, разом 15.00)	10.00
Відділ ім. О. Басарабової, Вакав, Саск. — (раніше 41.00, разом 47.00). Зложили по \$1.00: Марія Чопюк, Єлена Гніда, Доця Костецька, Розалія Соподик, Марія Гніда, Марта Бурхайло.	6.00
Відділ ім. Лесі Українки, Брентфорд, Онт. — Едмонтон, Алберта —	5.00
Пані Варвара Звіздецька — (в пам'ять покійного мужа Андрія)	100.00
Пані Теофія Кругляк — (в пам'ять покійної матері, Анастазії Маль- ковської (Щудро) (Пан. 25.00, разом 50.00)	25.00
Пані Марія Грекул — (деклярує 50.00)	40.00
Пані Софія Гриник (голова відділу) — (деклярує 50.00)	35.00
Пані Іванна Пуцентайло — (в пам'ять покійного мужа Василя) (деклярує 50.00)	10.00
Пані Марія Школяр —	25.00
Пані П. Марія Г. Саїк —	25.00
Пані Анна Крупа —	25.00
Пані Юлія Олеский —	25.00
Пані Докія Лупул —	25.00
Пані Василина Бойко — (в пам'ять покійного мужа Степана) (Пан. 10.00, разом 25.00)	15.00
Пані Анна Кицкало — (деклярує 25.00)	15.00
Пані Параня Стечик — (деклярує 25.00)	15.00
Пані Любка Грегорі — (деклярує 25.00)	15.00
Пані Марія Лазарук — (деклярує 25.00)	15.00
Пані Ольга Семчук — (деклярує 25.00)	15.00
Пані Надія Боднар — (деклярує 25.00)	15.00
Пані Калина Засійбіда — (деклярує 25.00)	15.00
Пані Марія Комаринська — (деклярує 25.00)	10.00
Пані Павліна Конашевич — (деклярує 25.00)	10.00
Пані Олександра Фарина — (деклярує 25.00)	10.00
Пані Ольга Лукомська — (деклярує 25.00)	5.00
Пані Анастазія Мисак —	5.00
Пані Анна Крамар —	5.00
Пані Марія Гнатюк —	25.00
Пані Марія Гулейчук — (деклярує 25.00)	10.00
Пані Марія Вавринюк —	15.00

Відділ для дітей

СКАЖИ МЕНІ МАМО...

Скажи мені мамо, скажи мені люба,
Чому все, як встану зі сну,
Ти так мене палко і щиро голубиш,
Мов сонечко квітку ніжну?...

— Ох, синку мій добрий, — шепоче матуся,
— Ти-ж в світі найкращий мій цвіт!
Тому я до тебе все сонцем сміюся
І сонцем йду в кожний твій слід.

Володимир Хронович

ДІВЧИНКА Й РУСАЛКА

(Казка)

Вийшла одна дівчинка в садок, та чогось сумна. А така красна, як сонце. Очі сині, коса чорна аж до пояса. Аж тут перед нею стала русалка та й питає:

— Чого ти, дівчино, така сумна? Адже ти краща від мене! У тебе такі довгі коси! Дай мені ті коси, я дам тобі гарну лялю, всю зі срібла.

— Не дам коси, бо їх моя ненька дуже любить.

— То я дам тобі багато грошей, самих золотих червінців.

— Не дам коси за ніякі скарби, бо їх мій батько дуже любить.

— То я тебе зроблю найкращою у світі! — намовляє русалка.

— Ні, не дам, бо ті коси і мій братчик дуже любить.

— А даси! А даси! — сміється русалка. — Я знаю за що даси! Твоя мати тепер важко хвора і тому ти тепер сумненька. А як даси мені коси, то я дам тобі такої водички цілющої, живучої, що мати нап'ється і буде здорова!

— Дай мені тої водички! — каже дівчинка. Віддам тобі свої довгі коси за те, щоб моя мама була здорова.

Дала русалка водички, дівчинка побігла, в хату, мати напилася й поздоровіла. А дівчинка взяла ножиці і чах! Утяла свої коси і понесла русалці.

— На тобі мої коси, русалонько!

— Не треба, — сміється русалка. — Я тільки хотіла зна-

ти, чи ти дуже любиш свою неньку. Бачу, що любиш над усе, тому й дала тобі тої водички.

— Але ж я вже свої коси ножицями втяла, візьми їх собі! — каже дівчинка.

— Приложи їх до своєї головки, вони приростуть! — говорить русалка. Бо я не русалка, я ангел з неба.

Приложила дівчинка коси й вони приростили як були.

— Дякую тобі, святий ангеле, — каже врадувана дівчинка, — та ангела в сад у вже не було.

Полинув у світ, дивитися, чи всі діти так люблять рідну маму.

«Д».

МАТИ БОЖА І ПАСТУШОК

(Переказ)

Раз ішла Марія, Мати Божа, з святим Йосифом у гості до своєї тітки Єлисавети. День був гарячий і подорожні дуже втомилися. А дорога вела рівниною, де росла тільки марна й суха трава, а ніде не було ні деревця, ні джерела.

Аж побачили здалека одно деревце, а під ним сидів пастушок, малий хлопчина. Його вівці скубли суху травку та вона їм не смакувала, бо мали спрагу.

Подорожні стали коло пастушка й Мати Божа питає:

— Позволиш нам, хлопче, відпочити в тіні твого дерева? І може покажеш нам яке джерело близьке, бо маємо велику спрагу.

А хлопчина чемно вклонився і відповів зажуреним голосом:

— Вітайте, чесні подорожні! Прошу спочити ось тут. Але

слабу тінь дає це дерево, бо всихає від спеки. Та й джерельце є ось тут, під горбом, але висохло, тільки ще трохи в нім каламутної води. Я сам примираю від спеки і спраги, та й мої вівці слабнуть.

— А подай нам горнятко тої води — каже святий Йосиф.

— Подам вам, але чи ви будете її пити? — сказав сумно хлопець і набрав горня брудної води.

Мати Божа взяла горнятко і лише діткнулася, а вода в горнятку стала чиста і свіжа. Сама напилася і Йосиф напився.

А решту води виляла Мати Божа в джерельце, а кількома краплями зросила й дерево.

І зараз наповнилося джерело чистою, холодною водою й сильною струєю вдарило на леваду й відсвіжило всю траву. А дерево зазеленіло й так розрослося, що зовсім заслонило пастушка й подорожніх перед спокою.

Овечки почали радо пастися та підскакувати і помекувати. А хлопчина впав на коліна й запитав:

— Чи не будете ви святі ангели з неба, що зійшли порятувати мене, вбогого пастиря і моє стадо?

А Мати Божа поблагословила хлопця й пішла з святим Йосифом в дальшу дорогу.

Хлопчина вирізав собі з дерева галузку, зробив сопілку й загравав так красно, що всі

ФІЯЛКА

Бог післяв Ангела весни на пусту землю, щоб він приніс людям радість і втіху та збудив природу до нового життя. До помочі йому летіла юрба крилатих маленьких ангеліків. Кожний з них мав при собі гарне горнятко з фарбою. Чуючи голоси Ангела-весни, маленькі квіточки підіймали голівки, а тоді небесні малярі прикрашували їм одяги. І так рожі дістали кожна якусь іншу суконку, гвоздик червону, білу, рожеву; півонія червону; незабудька голубу; підсніжки біленьку; вони так утішилися, що зараз почали видзвонювати своїми дзвіночками гарну мелодію, звіщаючи початок весни.

Вже всі краски вийшли, ангелики хотіли відлетіти до неба, коли Ангел-весни побачив на землі притоптану, малу квіточку.

— Гляньте, любі товариші, — закликав, — тут лежить ще одна квіточка, але ще зовсім не одягнена. Чи не має котрий з вас ще крихітки якої краски?

— Ні, відповіли ангелки, — ні трішечки вже нема.

Але Ангел-весни позбирав усі горнятка, повишкробував зі всіх потрошки, замішав і

овечки поставали й слухали. Він грав у честь Бога й тих святих подорожніх, що воскресили джерело й дерево до нового життя.

І почув себе найщасливішим у світі.

прикрасив квіточці суконку.

Всі ангелики аж підскочили з радощів: Ах, ах яку гарну фіолетову суконочку має ця квіточка!

Тепер Ангел поцілував квіточку й сказав:

— Будеш зватися фіялкою, а за те, що так спокійно чекала, будеш мати прекрасний запах так, що всі будуть тебе пошукувати, старі й малі, та всі тебе любитимуть більше, як усі інші квітки.

Тепер Ангелики розпростерли крила й відлетіли до неба.

Фіялка осталася на землі та від того часу розносить довкруги себе пахощі, які уприємнюють людям життя.

За нім. переказом — Я. М.

У ТРАВНІ...

Як ясно, як красно
Нам сонечко сяє!
Погода! Гей, шкода
У хаті сидіти.
Там в гаю буває
Вже легіт крилатий,
Вже квітоньки чеше
Й травцю, мов щіть —
Гей, дітоньки, з хати!

Левада-розрада
У квітоньках пишних,
У гаю-розмаю
Пташок дзвенить спів,
У безмірах пишних
Там небо синіє,
Скрізь пахощі дишуть,
Иде шум ручаїв —
Все всюди радіє!

Я. Вільшенко

Для наших господинь

КОЛАЧ І ЙОГО МІСЦЕ В ТРАДИЦІЯХ РЕЛІГІЙНИХ, ПОБУТОВИХ І РОДИННИХ

Кожна нація, хоч би й найменша числом, має свої одічені традиції, свої цінності, якими дорожить. Святим обов'язком кожного народу є передати ці надбання своїм нащадкам. Лише таким способом може існувати нація, хоч би її народ був розсіяний по далеких краях світу, однак його єднає одна культура.

От і український народ за час свого існування перебував страшені лихоліття. Були часи, коли здавалося, що прийшла крайна загибля. Ось згадаймо хоч би московське панування на Україні в минулому. Та з'явився на обрії пророк-спаситель — Тарас Шевченко і привернув він Україну знову до життя ще сильнішого, ще свідомішого.

Та цікаво, що під час всяких переслідувань — політичних, релігійних і культурних, наші предки таки свято затримували свої традиції; плекали вони ці неоцінені скарби і нам їх передали. Передали нам наші предки мову, пісню, прекрасні писанки, чудову вишивку та смачні варива і печива. Між печивом найбільш почесне місце займає колач. Ніяка важна оказія не відбувалась без колача.

І так Новий Рік вітаємо колачем, бо бажаємо собі добробуту і багатства на той рік. На Святий Вечір у нас мусить бути колач на столі і в народнім віруванні він зображує Боже Дитя на столі. Вітаємо визначних гостей колачем і сіллю, з колачем зустрічали новонароджену дитину і з колачем випроводжували її до

христу, а коли підросала, то з колачем виряджали до школи. З колачем відбувалось сватання — коли йшли свати на переговори з батьками та з дівчиною, то обов'язково брали під паху колач — "хліб святий". На столі мусить бути колач на вінкоплетинах. Колачем благословили батьки дітей до шлюбу. Ті колачі представляли щирі батьківські бажання, щоб діти були щасливі, здорові, багаті, веселі та втішались загальним добробутом. З колачем зустрічали молодих, коли вони верталися від шлюбу та з колачем же заводили "на посаг". Та й серед столу мусів лежати колач.

На похороні колач означає життя вічне і повинен бути на столі, коли правиться Парастас.

Затримують буковинці красний звичай: на тризні кладуть перед кожним учасником малий колачик зі свічкою. Під час молитви всі свічки засвічуються і з того виходить чудовий, повний святости образ. Чому б не покористуватися і не прийняти всім нам такий гарний і повний поваги звичай.

Наші предки мусили боротися проти всяких наїздників. Лише боротьбою вони могли затримати свої національні надбання, а нас сьогодні у вільній Канаді ще й заохочують чужі, щоб ми зберігали і розбудовували свої культурні надбання. Вірить канадійська держава, що українська висока культура увійде в загальну канадійську культуру і збагатить її.

Ми свідомі того, що наші звичаї і способи життя нашого народу є святощами нашими і ми повинні їх вповні виконувати, та своїм дітям передавати, щоб і вони передавали їх грядущим поколінням.

Між іншими нашими святощами є наш величний колач, якого ніякий інший народ не має. Тож кожна свідомо мама хай навчить свою доньку, яке значення має колач, як його виплести і спекти. Можна навчитися виробляти колач з опису, а ще краще і легше було б навчитися плетіння колача з демонстрації, яку можуть переводити господині по товариствах ті, що вміють це робити. Використайте знання таких жінок, запросіть їх, а вони вам радо послужать.

Кожне село має свій спосіб плетіння колача. Корінь слова колач означає "коло", отже кругле. Тож колач має бути круглий.

Тому, що мій рід походить з Городенки, то я подаю тут городенського колача.

Припис до приготування тіста на колач

(З того припису буде два великі, або три менші колачі)
4 горнят теплої води
1/4 горнятка цукру
2 ложки смальцю або оливи
2 ложки соли
1 начечка дріждів
1/2 горнятка теплої води
1 ложечка цукру
2 яєць
12 горнят або і трошки більше пересіяної муки.

Спосіб:

До пів горнятка теплої води додати 1 ложечку цукру і вси-

пати дріжджі — нехай постоїть 10 хвилин. До 4-ох горнят теплої води додати цукор, сіль і вибити яйця. До цього додати розпушені дріжджі і половину муки, добре вимішати, вибити і поставити в теплім місці, на годину, щоб розчин підріс. Потім додавати поволі решту муки, мішати ложкою поки можна, а потім рукою місити і додавати муки доки тісто стане дуже густе. Місити около 20 хвилин. Чим густіше тісто, тим буде краща форма колача. На закінчення додати розтоплений товщ, чи оливу і даліше місити, поки тісто не втягне в себе всього товщу. Накрити і поставити в теплім місці на годину. Коли підросте ще раз помісити і ще лишити, приблизно на пів години. По цім приступаємо до плетення колача.

Перший крок:

Взяти половину, або трети-

ну тіста. Поділити тісто на 6 рівних частин. Всукати (без муки) кожний кавальчик тіста у довгий валочок, яких 24 цілі довжини. Обкачати валочки тіста в муці і сплітати вліво так, як на ілюстрації ч. 1. два валочки до купи. З того вийде три подвійних валочки. Плести починати від половини кожний валок.

Другий крок:

Другий крок є трудніший і треба добре приглянутись до ілюстрації ч. 2. Положити два сплетені валки на вскісь по середині в правий бік на третій сплетений валок, брати в ліву руку спідній валок і один верхній, а в праву руку полишений, (один з верхніх) переплітати вправо і так все на переміну валки змінювати кожний раз. Раз брати один з верхніх валків, раз один зі спідніх в ліву руку, а полишений в праву і все плести вправо доки не

скінчиться одна половина. Обернути в другий бік до себе і плести другу половину так, як це робилось з першою половиною.

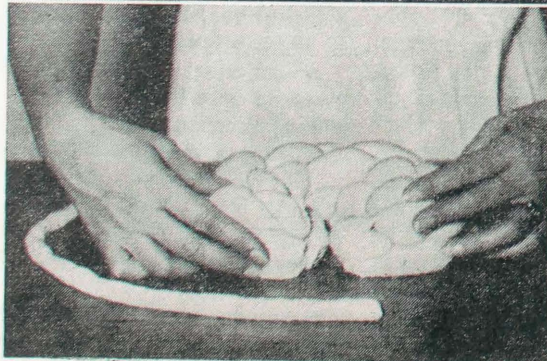
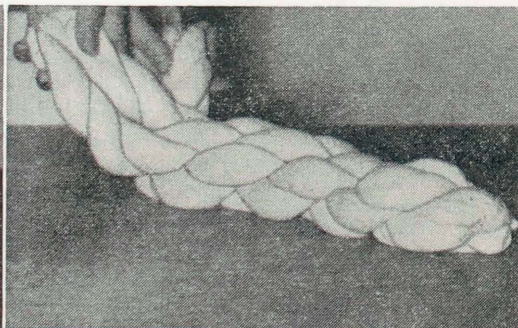
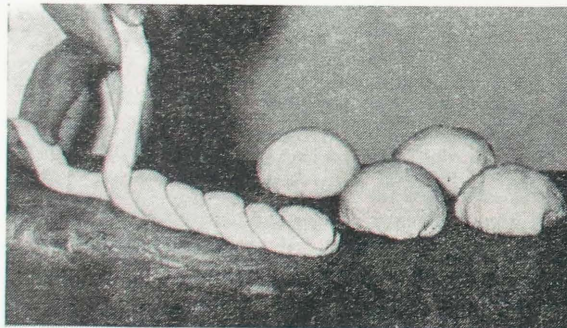
Третій крок:

Коли вже валки сплетені з обох боків, тоді обрізати кінці колача і зліпити до купи. Колача вложити в круглу вимащену товщем форму для печива. Кінці обрізків висукати у валочок і ним обвести колача докруги.

Перед плетенням валочків, треба їх добре обсипати мукою, бо хоч би яке тісто було густе, то все валочки будуть злипатися.

Вироблені колачі поставити, щоб підрости до подвійної величини. Помастити вибитим яйцем. Пекти в температурі 375° від 40 до 60 хвилин — залежить від величини колачів.

Подала **Параскевія Сліпчук**,
Едмонтон, Алберта

Новий відділ Союзу в Монреалі

Кожний новий відділ Союзу Українок Канади це новий здобуток для організації, та здобуток для української справи взагалі. Кожна зорганізована одиниця — це член українського суспільства, яким треба радіти і вітати всіх тих, що йдуть до громадської праці зорганізованими силами — зорганізованими в місцевім товаристві і об'єднані одною ідеологією в центральній установі Союзу, стають поруч інших жіночих товариств до спільної праці.

Заходами і згодою старшого, існуючого вже 30 літ відділу Доньки України в Монреалі, що існує при Соборі св. Софії засновано молодший відділ ім. Ганни Барвінок. Організаційні збори відбулися у зв'язку з чайним прийняттям перші 28 лист. 1959 року на яким голова відділу Доньки України пані Нема прочитала статут і пояснила значення організації для старших і молодших. Другий подібний вечір з чайним прийняттям відбувся 17 грудня 1959 року, а 26 січня ц. р. остаточно товариство оформилось.

На цих зборах добродійка Стус подала дещо важніше з історії діяльності Союзу, що існує вже 34 роки і скільки корисної праці виконано за той час. Говорила також про започаткований журнал "Промінь". Фонд Фундації ім. Н. Кобринської та інші. Того самого дня вибрано заряд товариства. На початок вписалось 25 членок. При каві і товариській гутірці зібрано було прес фонд на "Промінь" \$11.00.

До заряду відділу ім. Ганни Барвінок були вибрані наступні: Оля Крисюк — голова, Євгенія Загурак — заст. голови, Маруся Ланяк — секр. рекорд,

Заряд відділу ім. Г. Барвінок. Перший ряд зліва направо — пані Мединська — заст. голови відділу Д. України, Оля Крисюк — голова відділу Г. Барвінок, пані Загурак — заст. голови. Другий ряд: М. Нема — голова в. Д. України, С. Лелюх — касієрка в. Г. Барвінок, М. Ланяк — секр. рекордова, О. Новак — секр. фінанс.

Ольга Новак — секр. фінансовий, Ярослава Лелюх — касієрка.

Відділ ім. Г. Барвінок відбув свої перші збори в залі Собору св. Софії, на які була запрошена голова існуючого відділу Доньки України пані Нема, і на тих зборах обговорено деяку діяльність та завдання членства Союзу.

Цей відділ заснувався саме в 30-ліття існування старшого відділу.

Центральна Управа Союзу Українок Канади щиро і тепло вітає молоденських членок і молодший відділ в Монреалі у своїх рядах, та бажає всім членкам його гарної, вірцевої співпраці та найкращих успіхів.

СВЯТО РОКОВИН ЛЕСІ УКРАЇНКИ ПО ВІДДІЛАХ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

В місяці лютім, а подекуди і в березні святкували наші від-

діли роковини поетки Лесі Українки.

І так в Бренфорді, Онт. відділ улаштував роковини своєї патронки академію, яке відбулося 21 лютого. Реферат про Лесю Українку прочитала добр. Тріска, інший реферат про Ольгу Басараб прочитала пані М. Іванець.

В Гемілтоні, Онт. був улаштований спеціальний вечір для вшанування світлої пам'яті поетки Л. Українки. Вечір відбувся заходами членок відділу ім. Л. Українки на 12 березня в залі під церквою. В академічній частині брали участь — пані Січова, голова відділу, пані Пилипюк, голова провін. ексекутиви Союзу, пані Логин, пані А. Токарик. На закінчення був поданий чай.

У Вінніпегу відсвятковано свято — роковини Лесі Українки концертом в неділю 28 лютого. Концерт своїм змістом

Розмова з читачами

До Хвального Видавництва
Союзу Українок Канади
Вінніпег

Високоповажані Пані,

Нині одержали ми два числа
Вашого журналу "Промінь".
Вітаємо Вас з його появою,
бажаємо Вам успіхів в праці,
багато передплат, дописува-
чів і гарних ілюстрацій. Напев-
ні видаватимете і вміщувати-
мете в журналі також взори з
нашого народного мистецтва.
Звертаємо Вам увагу, що в
Києві вийшов дуже гарний
альбом авторства Олени Куль-
чицької з 75 таблицями кольо-
ровими, народна наша ноша
Західної України. Його тяжко
дістати, не прислали тут ще.
Але це є дуже гарно опрацьо-
вана річ.

Видається мені особисто, що
добре було б відчинити сторін-
ку в журналі для праць наших
молодих дівчат, які роблять
перші кроки в белетристиці, чи
інших письмових роботах. На-
віть дискусію їх про поезію,
мистецтво і т. п., розуміється,
до того треба взяти редактор-
ку з їх круга. Не треба зверта-
ти увагу, з якої країни вона є,
чи ЗДА, чи Канада, чи інша
країна. Дайте їм волю і змогу
виговоритися. В той спосіб
приєднаєте собі молодь, що
дуже важне у нашому емігра-
ційному житті. Можна зробити
навіть цілу редакційну коле-

стояв на високому рівні —
хор під керівництвом Вол. Бо-
гоноса проспівав кілька народ-
них пісень, були музичні висту-
пи, деклямація-рецитація та
інші точки.

Цінний і глибокий своїм
змістом реферат виголосив п.
О. Івах.

гію з гурта молодих. В Нью
Йорку добра до того є Леся
Храплива, вона має організа-
ційний хист, до неї додати ще
когось з молодих з Канади,
щоб був під рукою у Вас. Гар-
на стаття про панну Карасевич,
але добре було б, щоб такі
статті писали самі молоді.

Це внесе різноманітність, від-
хід від стандарту, що дуже
оживить журнал. А молодих
навчить писати і думати по ук-
раїнськи. Дозвольте їм навіть
трохи пофантазувати, на це во-
ни молоді.

З висловом правдивої пошани!
За Бібліотеку НТШ—Сарсель:

Дарія Сіак

Редакція:

За Ваші цінні завваги в листі
ми Вам дуже вдячні. Спасибі
також за привітання й поба-
жання. Працюємо в цім напру-
жі. Початки все трудні; поки
все зорганізувати, та й постій-
но треба шукати нових шляхів.
Ми згодні з Вами, щоб дати
молоді свободу вияву думки,
а навіть ініціативу в певних ді-
лянках, особливо в літературі.

Амерсбург, Онт.

Бажаю причинитися до роз-
будови журналу, і висилаю ще
три передплати. Якщо попе-
редні числа ще не вичерпані,
то прошу вислати всім трьом
передплатникам від першого
числа.

Мені і моїм доням "Промінь"
дуже сподобався. Рівень його
високо-журналістичний, інфор-
мативний і змістом різнород-
ний. Англійська частина — це
цінний додаток, джерело для
нашої молоді. Цілість журна-
ла душею чисто український.
Щасти Боже на новій ділянці
праці для народу.

Ольга Семенюк

Редакція:

Немає здається нічого кра-
щого, як близький зв'язок між
читачем і газетою. Де думка
сприймається широко це найкра-
ща заплата для тих, що на цій
ниві трудяться.

За придбання нових перед-
плат щиро спасибі. На жаль
перше число вичерпане зовсім,
розійшлося воно у великій
скількості і ми примушені бу-
ли відмовляти дальшим новим
передплатникам. Натомість
маємо в запасі слідуючі числа
від — 2, що вислали вже на по-
дані Вами імена.

Монтреал, Кве.

Жіноче т-ва Доньки України
в Монреалі щиро і радісно по-
вітало появу довго очікувано-
го журналу "Промінь".

Цей "Промінь" дійсно осві-
тив наших монреальців, бо
перше число цього журналу
появилось на саме наше Різд-
во і тим збільшило наше свя-
то. Членки ділились одна з од-
ною новиною — появою жур-
нала. Коли ми ходили з коля-
дою, то ті, які отримали жур-
нал показували його майже в
кожній хаті і видно було ра-
дість на обличчях наших чле-
нок.

Наше товариство пересилає
найширший привіт і побажан-
ня прововоді нашої організа-
ції — централі з приводу появи
журнала "Промінь". Хай же
він освічує своїм промінням
кожну українську хату. Щасти
Боже на добру працю. Тут за-
лучую на пресовий фонд жур-
нала від себе \$2.00. Редакторці
пані Кокусці бажаю здоров'я,
сили і многих літ прожити та
багато праць написати.

Михайлина Нема, голова
відділу Доньки України

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ ЕДМОНТОН, АЛТА.

Управа жін. тов. при Катедри св. Івана в Едмонтоні, Алта. Зліва направо: Л. Грегорі — касієрка, С. Гриник — голова, Л. Івасюк — секр. рекор. Н. Базюк — секр. коресп.

Відділ при Катедрі св. Івана

Звіт голови відділу й голов різних комітетів виказали велику працю членок за рік 1959. За цей час відбулося 11 місячних зборів, приготовлено весільні, святочні і похоронні і чайні прийняття разом 48; переведено весняну виставу українського мистецтва спільно з пров. екз. на Алберту. Членки помагали під час базару товариства і базару громади; приготувляли перекуску дітям після святої сповіді, членки перевели продаж під час одного тижня на „Ексебишон“, відбули і приготували ювілейне підприємство товариства, помагали Інститутів св. Івана під час базару і бінго. Відділ вислав делегаток на окружні і провінційальні з'їзди, також голова їздила як делегатка на конгрес КУК до Вінніпегу.

Комітет української школи зарядив два рази зустріч-збори учителів і родичів. До школи учасяють 100 дітей. Діти мали два концерти св. Миколая і свято Матері і брали участь у Шевченківським святі і Листопадовім.

Під проводом культурно-освітнього комітету відбулися річні програми під час прийняття товариства. Відсвятковано свято Л. Українки. У Великодний Піст, членки відбували вечерки писання писанок для сумків.

До школи українських танків учасяє 65 дітей. Діти виїжджали по око-

лицях на виступи; разом виступали 10 разів на різних підприємствах в своїй залі та інших.

До Садочку учасяють 26 дітей. Вони мали два підприємства, брали участь в концертах св. Миколая, День Матері і концерт закінчення свого шкільного року.

Старанням членок комітету Молодшого Відділу СУМК, сумківці сходяться кожної п'ятниці і переводять корисну програму — вишиття, різбарство, читання виклади, забави і т. д.

Старанням Церковного Комітету товариство дало зробити і дало гроші на новий престол до Катедри, який коштував 1,500 дол. Цей комітет багато часу покладає для піддержання і прикраси церкви.

Добродійний комітет зробив чай на Червоний Хрест і передано дохід в сумі 200 дол. до Червоного Хреста. Членки також помагали в різних кампаніях як „Комюніти Чест“, Червоний Хрест і фонд рака.

Комітет відвідин хворих — відвідував хворих членок і замість квіти посилати, гроші призначували на прикрасу церкви.

За рік комітет Фонду Фундації зібрав 200 дол.

При товаристві є також комітет журналу „Промінь“. Цей комітет приготував чай на користь журналу і

збирав передплатників. За рік зібрано 151 передплат а \$548.80 жертви на видавання журналу.

Старанням радіо-передачою комітету, відбулося 6 радіо-передач через SKUA на такі теми — Л. Українка, про Людмилу Старицьку-Черняхівську, День Матері, про княгиню Ольгу, про королеву Єлисавету II і День Подяки.

Соціальний комітет помагав в 5 чайних прийнятті, в прийнятті під час з'їзду СУК і при мистецькій виставі.

Відділ має дві представниці до Льокальної Ради Жінок, де і наша членка тепер є головою Ради; одну представницю до Союзу Національностей і одну до Цивільної Оборони.

При товаристві є велика бібліотека, за рік куплено книжок на 50 дол.

Кореспонденційна секретарка написала 31 листів, дала одну допис до „Українського Голосу“ і 5 дописів до англійського часопису про працю товариства.

Загальний прихід товариства був: \$20,671.36. До церковної каси передано 1,000 дол., на резиденцію Владки Андрея 1,000 дол., на бібліотеку Інститута св. Івана 25 дол., на Колегію св. Андрея в Вінніпегу 100 дол., до централі Союзу сповнили бюджет в сумі \$271.50.

Річні збори т-ва відбулись 6 грудня 1959 р.

До заряду на 1960 рік — пані: С. Гриник — голова, М. Будник — уступивша голова, заст. голови — П. Винничук, А. Пронюк, А. Велешук, Д. Челядин, Е. Олескі; рекордова секр. — Л. Івасюк, кореспонденційна секр. — Н. Базюк, заст. секр. — О. Ганночко, касієрка — Л. Грегори.

Комітети товариства: Рідна школа — голова, Н. Фарина. Садочок — голова, А. Скуба. Молодшого СУМК — голова — П. Цимбалюк. Добродійний комітет — голова М. Солован. Культурно-освітний комітет — голова, А. Крамар. Фонд Фундації ім. Н. Кобринської — голова М. Михайлишин. Комітет відвідувань хворих — голова Г. Янішевська. Архіву — О. Лукомська. Бібліотекарка — О. Слюсарчук, Комітет радіо-передач — О. Лукомська. Церковний комітет — голова Т. Лазарович. Комітет господині — Р. Скакун, Г. Янішевська, А. Грегори, М. Петрук, Т. Куриш. Комітет до весілля — голова Р. Скакун. Маєткова господиня — С. Магус. Представниці до Едмонтонської Жіночої Ради — Д. Янда, Ф. Кругляк. Представниця до Об'єднаних Націй — А. Чорнел. Представниця до Цивільної Оборони Г. Яремчук.

Комітет Видавництва Союзу, голова — П. Сліпчук. Контрольна комісія — М. Гнатюк, М. Гавриш, В. Маланчук.

М. Будник, голова
Л. Івасюк, секретарка

ДАВФИН, МАН. **Відділ ім. Л. України**

Відділ відбув 10 місячних зборів — 1 спеціальні, 3 засідань заряду і комітетів.

Відбувся окружний з'їзд Союзу Укр. Кан. з нашої місцевості, брали участь в окружнім з'їзді в Овкборні, і також вислали делегатку на пров. з'їзд С.У.С. в Вінніпегу. Також репрезентанткою на конгрес ККУК була пані Марія Білоус.

Наш відділ найбільше звернув своєї уваги нашої місцевості, брали участь в окружнім з'їзді в Овкборні, і також вислали делегатку на пров. з'їзд С.У.С. в Вінніпегу. Також репрезентанткою на конгрес ККУК була пані Марія Білоус.

Наш відділ найбільше звернув своєї уваги нашої української прав. церкви св. Юрія, яка тепер будується, устроїли великий базар з якого дохід пішов на будову церкви і відбули срібний чай і випродаж Великоднього печива і писанок. Приготували 5 обідів — 3 продажі печива — 6 чайних прийняття, і 2 продажі вживаної одежі.

Відограли двоє представлень, членки відділу були режисерками, пані — Явдоня Чайковська — Анна Склепович.

Відділ відсвяткував свято Лесі Українки концертом і взяв участь в святі Шевченка.

Відділ радо вітав в себе пані О. Войценко яка мала доповідь і висвітлювала знімки з подорожі по Європі. Відділ вітав пані Ст. Пауш, кореспон. секр. централі Союзу з тої нагоди був і чай і перекуска.

Членки відділу беруть участь у всяких збірках з іншими організаціями, такі як Червоний Хрест, Фонд сліпих, Марч оф Даймс і недугу рака і ін.

Жіноче тов. співпрацює в таких підприємствах як — храм, пікник, вистава буфет, базар і спільне свячене разом з церковною громадою. Дотепер відділ опікувався недільною школою.

Наш відділ є членом місцевої Жіночої Ради і членом Фонду Фундації Наталії Кобринської. Членки т-ва зайнялися збіркою на передплати журналу „Промінь” — пані М. Білоус і пані Ю. Дух.

Членкині свідомо відносилися до цього давно бажаного часопису. На фонд журналу зібрано 141 дол.

Заряд т-ва на рік 1960 рік — пані: Анна Мазур — голова, Марія Андрейчук — заст. голови, Марія Білоус — рек. секр., Анна Ситник — заст. секр., Анна Чайковська — кор. секр. Анна Склепович — касієрка. Юлія Бучей — скарбниця уродин.

Контрольна комісія — Ю. Дух, Марія Кульбаба і Анна Буртняк. Господині — П. Фик, П. Слижук, М. Котик, Ю. Бабій, Ц. Кравчук, А. Підлипна.

Програмовий комітет — М. Білоус, З. Ситник, А. Чайковська, М. Кульбаба, Явдоня Чайковська, А. Буртняк.

Фінансовий звіт:
З 1958 р. осталося \$ 296.98
Приходи за 1959 р. 2,390.22
Розходи на 1959 р. 2,318.78
В касі осталося 368.42

Анна Мазур, голова
Явдоня Чайковська, секретарка
Анна Чайковська, корес. секр.

СОНДАВН, МАН.

Відділ ім. Ольги Кобилянської
За минулий рік товариство мало 11 місячних і річні збори. Вписано було 21 членок.

Діяльність товариства: під час Різдвяних Свят членки ходили колядувати, відсвяткували вчисто храмо-

ве свято, спільне свячене і День Подяки, приготувало 3 обіди, один базар, відзначили почесним життєвим членством у відділі заслужену членку, пані А. Ілюк, і вітали членку центральної управи Союзу, пані С. Пауш.

Відділ сповнив повний бюджет до Централі та жертвував на слідуєчі установи: льокальний Народний Дім, журнал „Промінь”, Колегію св. Андрея і організаційний фонд Союзу Українок. В цім році найбільшу суму було призначено для місцевої церкви.

Відділ організував й займався українською школою в місцевості до якої утало 55 дітей. Відділ підтримує працю молодшого відділа СУМК й недільну школу.

Членки відділу постійно співпрацюють з зарядами церкви, Народного Дому та іншими льокальними установами.

Фінансовий звіт:

З 1958 р. осталося \$210.39
Приходи в 1959 р. 1,130.69
Розходи в 1959 р. 400.71
В касі осталося 940.37

Річні збори відбулися 20 гр. 1959 р.

До заряду на 1960 рік увійшли: пані: Є. Білич — голова, В. Костинюк — заст. голови, М. Т. Ілюк — рекорд. секр., Е. Гершфілд — фінан. секр., Е. Ілюк — касієрка.

Контрольна комісія — Н. Алексюк, В. Фещук, М. В. Ілюк. Сестриці: В. Миленко, М. Ілик, Е. Гершфілд і В. Фещук. До Мистецтва і Музею: М. Соколюк.

Господині: Є. Ілюк і В. Фещук. До української школи — пані Є. Білич. До недільної школи — пані Е. Ілюк. До молодшого відділу СУМК пані Є. Білич.

Елісавета Білич, голова
Марія Т. Ілюк, секретарка

ТОРСБІ, АЛТА.

Відділ ім. О. Басарабової

Діяльність товариства: в протягу року, товариство відбуло 6 місячних зборів, 3 засідань, під час Різдвяних свят членки знова ходили колядувати з чого прихід призначено на місцеву церкву. Також товариство відсвяткувало свято Лесі Українки, свято 1-го Листопада. Всеч. о. Щербань відправив Панахиду за поляглих, а членки приготували перекуску. З того передали на українських інвалідів \$22.65. Товариство купувало квіти для хворих, приготували 1 обід під час храмового свята і жертвувало на журнал 25 дол., на місцеву церкву

\$192.36 і купило 2 стихарі для хлопців, що обслуговують коло престоло. В нашім товаристві відбувається народна школа а учителькою є пані О. Храновська.

Фінансовий звіт:

З 1958 р. осталося в касі \$302.42
Приходи в 1959 р. 438.09
Розходи в 1959 р. 520.69
В касі осталося 219.82

Заряд товариства на рік: 1960-тий пані: К. Назар — голова, А. Сташко — заступниця голови, М. Світлик — секретарка, К. Кіяшук — касієрка, К. Бабяк — заступниця секретарки. Контрольна комісія: О. Храновська, А. Фаращук, А. Сташко. Сестриці: А. Кіяшук, К. Кремко, М. Криса, М. Мишчюк. Господині: Є. Хариш, М. Чорнолюк.

Річні збори товариства відбулися 13-го грудня 1959 р.

К. Назар, голова

М. Світлик, секретарка

ЄЛОВ КРІК, САСК.

Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жін. тов. ім. Лесі Українки в Єлов Крік відбулися 20 грудня 1959 року при участі 17 членок.

Голова пані Анна Войціхівська дала звіт з річної діяльності товариства.

За рік 1959 крім засідань заряду відбулося три місячні збори. Тов. за рік дало 8 перекусок, 2 обіди і одну вечерю. Влаштували два танці перед постом як таксамо два вечери грання карт (вист драйв) з бінго. Членки дали поміч при базарові і подарували ковдру на розігравку.

Членки писали писанки, виробляли ляльки і квіти з чого улаштовано ви продаж.

Влаштували чай, при чім відбулася продаж городини, печива, ручних робіт та уживаного убрання (Ромич сейл).

Членки зайнялись збіркою на Червоний Хрест під час кампанії.

Вшановано День Матері концертом а пам'ять Лесі Українки читанням реферата та поем.

Тов. за рік 1959 взяло на себе обов'язок помагати грошево в будові кухні при Нар. Домі і на цю ціль пожертвувало \$374.39. На церковну ціль дало \$102.45.

Касієрка Ольга Стельмашук дала фінансовий звіт.

Прихід за 1959 р. \$793.00

Розхід за 1959 р. 632.79

Осталось на 1960 р. 188.00

Заряд тов. на рік 1960-тий: голова — О. Борса, заст. голови — А. Папіш, касієрка — О. Стельмашук, секретарка — Євка Драпак. Контрольна комісія: О. Олексин, А. Олексин, О. Войціхівська.

Референтки — А. Папіш, М. Зіп, М. Савчук. Комітет церковний — П. Кіндрачук, Д. Кіндрачук, М. Новак, С. Попіль.

Комітет обідів, перекусок і начиння: М. Щигіль, А. Костюк, Н. Гриба, С. Семенюк.

Анна Войціхівська, голова

Ольга Борса, секретарка

ЕЙЛШЕМ, САСК.

Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори жіночого тов. ім. Олени Пчілки в Ейлшем і Кадет відбулися 8-го листопада 1959-го року в Народнім Домі ім. І. Франка.

Збори відкрила голова Анна Н. Козунь, яка була предсідницею. Секретарка була Євгенія Козунь. Звіти здавали — секретарка Євгенія Козунь і касієрка Ольга Козунь.

В протягу року товариство мало одні збори і двоє засідань. Влаштувало, День Матері, продаж перекуски на забавах, пікник, обід на храм і спільне свячене.

Фінансовий звіт:

З 1958 р. осталося в касі \$313.79
Прихід в 1959 р. 661.60
Розхід в 1959 р. 593.67
В касі осталося 381.72

До заряду на 1960 рік увійшли: голова — Анна Н. Козунь, заст. голови — Анасія Рудей, секретарка — Євгенія Козунь, касієрка — Ольга Козунь. Контрольорки — Маруся Рудей і Зеновія Звоздецька.

Старші сестриці до церкви — Марія Романиця і Анна А. Козунь. Господині — Василина Звоздецька і Зеновія Звоздецька.

Анна Н. Козунь, голова

Євгенія Козунь, секр.

ВИММЕР, САСК.

Відділ ім. Ольги Басарабової

Т-во працює при місцевій церкві. В минулім році членкини товариства купили хоругви, вишили обрус і ручники, також помагаємо Народному Домові.

Т-во мало 11 місячних зборів. Відсвяткувало свято О. Басарабової, Тараса Шевченка, найняли панахиду по сл. п. О. Петлюрі. Помагали в спільній вечері, яка відбулась на Вадіні

на Інститут ім. П. Могили в Саскатуні, мали спільне свячене. Празник, День Матері, кілька освітних вечорків на яких зібрали на журналі „Промінь”.

Т-во виповнило бюджет до централі Союзу, перерхували обіжники, які отримували від централі, давали дарунки для дітей у церкві на Різдво, жертвували на недугу рака і Т. Б. фонд. Т-во має 15 активних членкинь.

Річні збори т-ва відбулись 14 лист. в домі пані А. Охитви.

До заряду увійшли на 1960 рік — Гафія Романюк — голова, Марія Дробот — заступниця, Анна Романюк — секретарка, Розалія Маріс — касієрка, Сестриці — М. Франка, А. Охитва, М. Токарчук.

Фінансовий звіт:

З 1958 р. осталося \$391.78
Приходи в 1959 р. 432.03
Розходи в 1959 р. 447.14
В касі осталося 376.67

Текля Кудрик, голова

Ольга Токарська, секр.

РОБЛИН, МАН.

Відділ Доньки Українки

Діяльність т-ва за рік 1959 в коротці представляється так: відбулося 11 місячних зборів, 1 спеціальні збори, 2 освітних вечорків, один освітний вечорек в роковини Лесі Українки.

Заходами товариства відбувся храмовий обід, пирокове пущення, спільне свячене і куряча вечеря. Також товариство приготувало три прощальних вечорків для п-ва: Гадевичів, Пуричів і Романиків і один осінній базар. Відбули 2 рази продаж печива в скелі пана Лебедовича і подавали перекуску під час зборів Великого Округа.

Членки товариства пані Лебедович і пані Піщ разом з О. Шевцем приготували дітей на концерти як Різдвяний, Т. Шевченка, День Матері і Свято Книжки. Також членки товариства стараються про красу церкви і вишивають обрус на тетрапад а пані Мендро взяла на себе обов'язок вишити ручник на столик під Євангелію, пані Марта Лебедович і пані Лисак взяли на себе обов'язок вишити обрус на великий престол. Пані Мендро, пані Корчак і пані Піщ вишили ручник для портрету Тараса Шевченка.

В червні членки мали приємність вітати в себе секретарку Союзу пані Пауш, яка робила організаційну обіздку відділів в Манітобі. На відчи-

ті прибуло гарне число жінок з околиці Петлюра, які зацікавилися працею Союзу Українок Канади і мають на думці ставати в ряди цієї організації.

Тов. вислало делегатку на окружний з'їзд до Давфину пані Вікторію Стига. Наше тов. як попередньо так і тепер опікується молодшим відділом СУМК, який grano веде свою працю. Тов. жертвує завжди на народні цілі.

Річні збори т-ва відбулися 23-го грудня в домі Марти Лебедович.

До заряду на 1960 рік увійшли: голова — Павліна Корбут, заст. голови — Евдокія Корчак, секр. — Анна Горбай, касієрка — Леонтинна Піць. Контрольна комісія — Марія Хіць, Марта Лебедович і Марія Швайківська. Сестриці — Марія Мендро, Зоська Слюсар і Параскевія Пурич.

Референтка відвідування хворих — Марія Швайківська. Референтка до Шпиталю — Евдокія Корчак. Комітет до освітніх культурних вечорків: М. Лебедович, Анна Горбай і Л. Піць.

Фінансовий звіт:

З 1958 р. осталося в касі	\$236.32
Приходи в 1959 р.	821.49
Розходи в 1959 р.	748.69
В касі осталося	309.12

Павліна Корбут, голова
Вікторія Стига, секретарка

АЙТУНА, САСК.

Відділ ім. св. Кн. Ольги

Тов. мало один весняний базар прихід з якого пішов на малювання церкви в сумі 439 дол. Дало вечеру через два вечери осіннього базару. Спільне свячення, храмовий обід, Святу вечеру в Різдваїні свята. Мало сім місячних зборів, підтримує рідну школу, тепер отець Панченко дає релігійні лекції два рази на тиждень в шкільній касі в нашій „Гай Скул“.

Фінансовий звіт:

З 1958 р. осталося	\$430.66
Прихід в 1959 р.	995.26
Розхід за 1959 р.	987.77
В касі осталося	438.15

Заряд на рік 1960-тий: пані — Марія Воловідник — голова, Маня Левко — заст. голови, Софія Давидюк, секретарка, Марія Мартинюк — касієрка. Сестриці — Смеснюк, А. Козій, Е. Буряник. Господині до начиння: Марія Гребенюк, Анна Козій.

Комітет діяльності — добродійка Панченко, М. Чайка, С. Ригус, М. Гребинюк, М. Воловідник, М. Мартинюк.

Отець Панченко привітав новий заряд і побажав йому якнайкращого

успіху від так слідувала перекуська.

Річні збори т-ва відбулись 8 гр. 1959 р.

Софія Давидюк, секретарка

СЕНГУДО, АЛТА.

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відбулися в домі пані А. Миндюк. Членок присутніх було 15 і стільки гостей.

Товариство за рік відбуло 10 зборів, 6 Богослужень. Програму на роковини Лесі Українки, свято Шевченка, приготувало драму „Гала“, дало 2 обіди, весняний базар, осінній базар, продавало чай і печиво під час Великодня і базару. Т-во устроїло прощальний вечер для членів. 5 дол. жертвувало на Чер. Хрест, на журнал „Промінь“ 42 дол., потребує рідній родині 25 дол., на Народній Дім дали 1000 дол. якого будову вже розпочато. Всі сходини відбуваються в рентованих чужих залах.

Товариство успішно відбувало свої збори, читаючи обіжники і відбуваючи різні демонстрації при участі всіх членок і прихильниць. На кожних зборах членки складають по 10 цен. за ці гроші купують квіти для хворих під час відвідування їх комітетом. Рішено на зборах, щоб цього року присвятити більше часу для відділу СУМК, який щойно зорганізовано.

Заряд на слідуєчий рік: голова — Надя Задерей, заст. голови — Геня Томко, секр. — Анна Звоздецька, касієрки — Докія Воронок. Контрольна комісія — А. Миндюк, Д. Стадник.

Комітет відвідування хворих — А. Веренька, А. Миндюк.

Фінансовий звіт:

З 1958 р. осталося	\$1,361.61
Приходи в 1959 р.	713.30
Розходи в 1959 р.	1,393.94
В касі осталося	680.97

Надя Задерей, голова
Анна Звоздецька, секр.

ОСНОВУЮЧІ ЗБОРИ В ГОРЛІЦ, САСК.

В суботу 23-го січня 1960 р., о год. 8-йй вечером, в домі панства Станіцьких, відбулися основуючі збори жіночого товариства. Присутніх на зборах було 20 жінок. Предсідницею зборів була вибрана пані Марія Кошман, а секретаркою пані Анна Финюк.

Предсідниця Марія Кошман, яка була й ініціаторкою оснування жіночого товариства, напочатку в коротень-

кім слові пояснила ціль сходин і вагу жіночого товариства при громаді.

Приступлено до вибору заряду для новооснованого товариства. Вибрано слідуєчих пань: Марія Кошман — голова; Оксана Процишин — заступниця голови; Анна Финюк — рекорд. секретарка; Анастасія Станіцька — касієрка.

По цьому рішено висоту річної членської вкладки, а також переведено впис членок. Напочатку вплата й вписалося 17 членок.

Доповнюючі основуючі збори відбулися місяць пізніше, а це 23-го лютого 1960 р. в домі пані Будзінської. На цих зборах гостювали з Йорктому голова жін. тов. ім. Олени Пчілки, пані Катерина Процишин, яка в короткому слові привітала від Йорктонського товариства новоосноване товариство сусідньої громади, а також добр. Ольга Бойчук, яка в своєму слові пояснила ціль і завдання товариства та прочитала статут Союзу Українок Канади. Після цього слідувала коротка дискусія про приналежність нашого новооснованого відділу до Союзу Українок Канади. За внеском пань: Анни Финюк і Марії Будзінської збори одноголосно ухвалили, щоб наш відділ звернувся з проханням прийняти його в склад Союзу Українок Канади. Також за внеском пань Анни Финюк і Насті Станіцької. Збори одноголосно прийняли ім'я відділу ім. Лесі Українки.

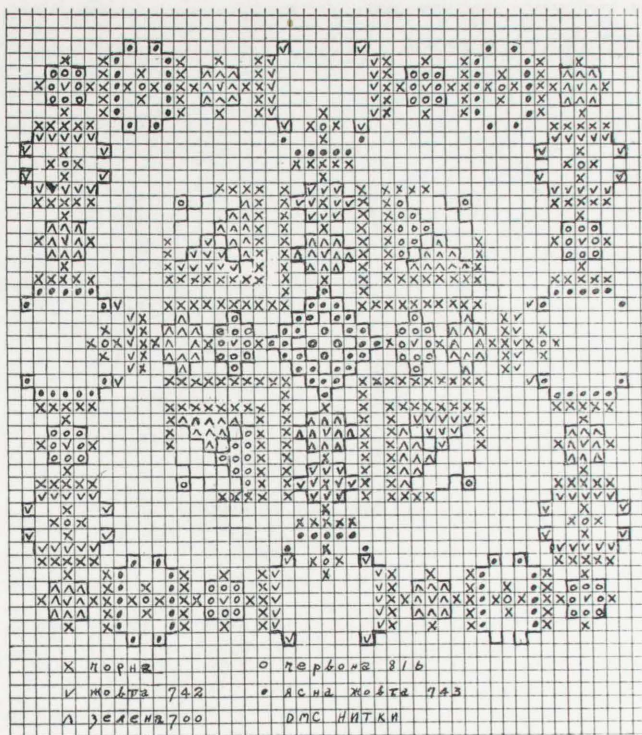
Накінці вибрано ще контрольну комісію зі слідуєчих пань: А. Шевчук, Е. Левчук і Н. Васильків, та комітет хворих: М. Мандзюк і О. Панчук.

Анна Финюк

Освічена людина не знає всього, але знає як і де щобудь знайти. Освічена людина не є енциклопедією, в якій зложена вся наука, але є сильним розумом, який має способи для дослідів знання.

Освічена людина старається д і й т и до всього про кожну справу, а щобудь про найбільше речей. Деякі правди людина знає, а для сприймання інших правд вона готова. А хоч сама набирає вправи, то однаково готова приймати і знання інших.

Горн

БУКОВИНСЬКИЙ ВЗІР

Подаємо взір подушечки хрестиковим стібом.

Цей взір є з Музею Союзу Українок Канади у Саскатуні, що був вишитий в одному проєкті Союзу у 1949 році.

Це є буковинський взір та оригінальне розміщення, дуже гарний та делікатний.

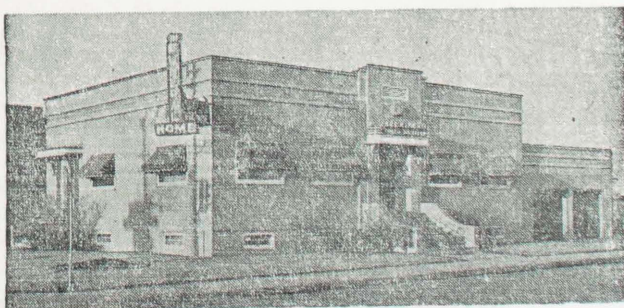
Надається він для прикраси сирветок та чайних обрусів. Можна вишити у рогах або розкинути мотив по цілм обрусі — на сирветку можна лише серединку розмістити у рогах.

Прекрасно виглядав би цей цілий взір вишитий і гарно вложений у рамці, щоб повісити на стіну для прикраси дому.

Знимку цього взору можна побачити у журналі "Промінь", що появився у квітні на сторінці 31. ч. 3.

Галя Максимюк,
за Комітет Мистетва і Музею

УКРАЇНСЬКІ ПОХОРОННІ ЗАВЕДЕННЯ В АЛБЕРТІ

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтеся за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамуванню і в закупленню домовини та надгробних хрестів до:

PARK MEMORIAL FUNERAL DIRECTORS

9709 — 111th Ave. Phones 22331 and 41633 Edmonton, Alta.

ВІДДІЛИ В ТАКИХ МІСТАХ:

Vegreville, Alta., Phone 2011, Lamont, Alta., Phone 53
Smoky Lake, Alta. Myrnam, Alta. Wilna, Alta.
Mayerthorpe, Alta. Wildwood, Alta.

В. М. СМОЛИК, управитель.

ВИДАННЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Історія організації Союзу Українок Канади — видана з нагоди 25-ліття діяльності "Чверть століття на громадській ниві". Багато ілюстрована. Стор. 540.

Ціна \$5.00

Три силуетки — Л. Білецький. Біографічні описи трьох визначних письменниць України — Марко Вовчок, Леся Українка і Ольга Кобилянська. Ілюстрована.

Ціна \$1.50

Мистецькі скарби українських вишивок — Савеля Стечишин. Багато ілюстрований підручник — взори, ілюстрації, стіби, мережки, писанки, народний стрій і інше. Тисячі жінок користують з цієї книжки.

Ціна \$1.75

Українське вишивання, взори і стіби в англійській мові — А. Рурик. Книжка містить 219 ілюстрацій — взори й їх примінення та пояснення до кожного взору. Крім того є 12 карток кольорових взорів, в яких є 94 різних взірців.

Ціна \$4.00

Замовляйте в централі Союзу на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

203 Union Bld.

—
Edmonton, Alta.